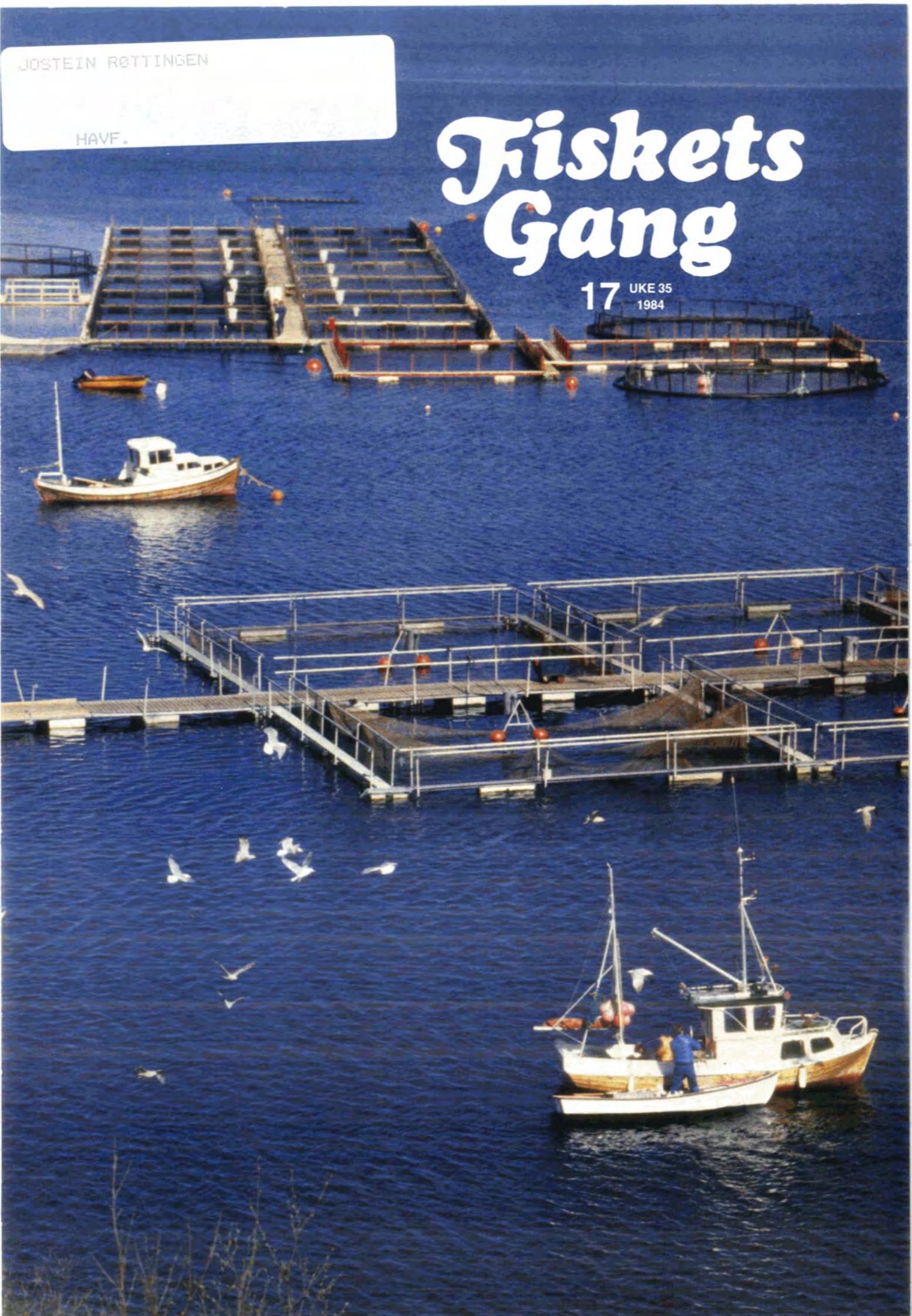

JOSTEIN RØTTINGEN

HAVF.

Fiskets Gang

17 UKE 35
1984

INNHOLD — CONTENTS

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

70. ÅRGANG

Nr. 17 — Uke 35 — 1984

Utgis hver 14. dag
ISSN 0015 - 3133

Ansv. redaktør:

Sigbjørn Lomelde

Kontorsjef

Redaksjon:

Øystein Økland

Karl S. Johannessen

Ekspedisjon:

Dagmar Meling

Frøydis Madsen

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet

Postboks 185, 5001 Bergen

Telf.: (05) 23 03 00

Trykt i offset

A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgiro-konto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 125.00 pr. år. Denne pris gjelder også for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 200.00 pr. år. Utland med fly kr. 250.00.

Fiskerifagstudenter kr. 75.00.

PRISTARIFF FOR ANNONSER:

Tekstsider:

1/1 kr. 2400   1/4 kr. 700
1/2 kr. 1300
Eller kr. 3,95 pr. spalte m.m.

Andre annonsealternativer
etter avtale

VED ETTERTRYKK FRA

FISKETS GANG

MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

Langtidsplanarbeid i gang:

Sildemjølindustrien vil på offensiven igjen

Long-term project in The Norwegian fish meal industry

483

Kan auka konsum av fiskefett betra helsetilstanden?

The effect on health of fatty acid from fish?

485

Priser på fiskeolje: Risikoreduksjon ved utnyttelse av terminpriser på soyaolje.

The market price on fish oil: How to reduce the risk in utilizing term-prices on soya-oil.

487

Det norske akkarfisket 1957–1983

The Norwegian squid-fishery from 1957 to 1983

491

Statistikk

Statistics

500

Redaksjonen avslutta 14.9.84

Førstesidefoto: Finn Søhol

Langtidsplanarbeid i gang:

Sildemjølindustrien vil på offensiven igjen

– Vi skal koma på offensiven igjen og finna løysningar som på sikt kan leggja grunnlaget for ein ny giv i næringa. Vi må skaffa fram så store inntekter at dei gjenværande fabrikkane kan sjá framtida lyst i møte.

Dette sa styreformann i Sildemelfabrikkenes

– Prisutviklinga dei nærmaste åra gjev heller ikkje grunn til å rekna med ein så sterkt inntektsauke at vi kan venta å få dekka våre produksjonskostnader. Vår industri vil liggja langt frå det overskot som er naudsynt for å utvikla seg. Summen av produksjonskostnadane er altfor høge i høve til dei inntektene som salsprisar og råstoffkostnader kan gjeva. Dette er også hovudårsaka til at strukturrasjonaliseringa i vår bransje har vore naudsynt for at dei gjenværande fabrikkane kan halda fram i si verksemd.

Høgt råstoffkvantum er heilt avgjerande for det økonomiske resultatet for kvar einskild sildemjølfabrikk.

Landsforening, Hans Petter Koppernæs, under opninga av generalforsamlinga i Stavanger i slutten av august. Koppernæs understreka at det ikkje er grunn til å svartmåla situasjonen trass i ei utrygg framtid for næringa.

Tiltak

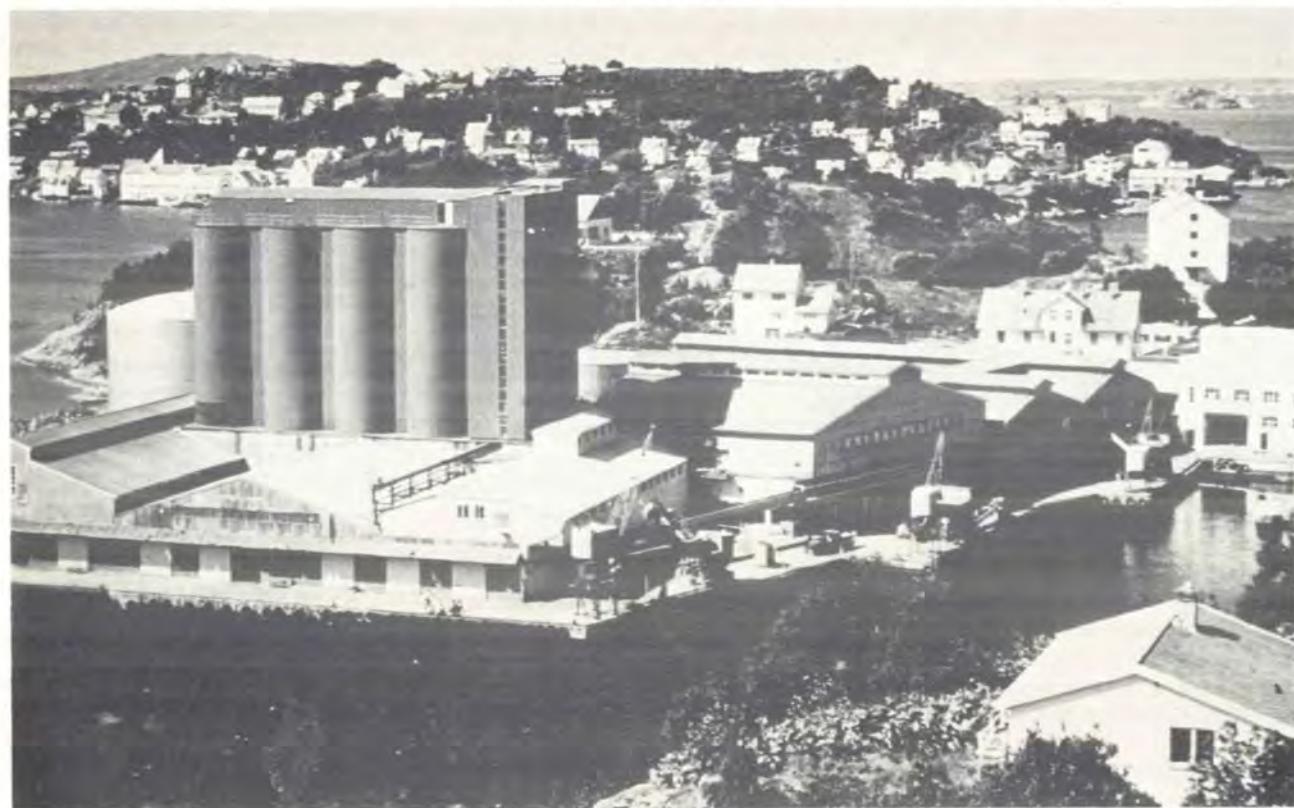
Koppernæs kom vidare inn på fleire tiltak som må setjast i verk for å halda hjula i gang. Han meinte mellom anna at marknaden for spesialprodukta ikkje på langt nær vert godt nok utnytta. Mykje tyder på at sildemjøl- og sildeoljeindustrien står framfor større utfordringar enn nokon sinne med omsyn til spesialprodukta.

– Vi har framleis ein aukande marknad for spesialprodukta og lenger fram i tida ser vi nye marknader og nye produkt. Dei største forventningane ligg innanfor marknaden for spesialfør og herdingsindustrien, men det kan også finnast produkt for næringsmedel, sjølv om det her truleg er snakk om

små mengder, sa Koppernæs, som meinte at industrien må få inntekter store nok til å følgja opp dei investeringar og utviklingskostnader som er naudsynte. For å nå denne målsetjinga må det produserte kvantumet for kvar fabrikk aukast, samt at industrien får ein større del av betre betalte produkt.

Råstoffkvantum avgjerande

I årsmeldinga til Landsforeininga vert det understreka at eit høgt råstoffkvantum er heilt avgjerande for det økonomiske resultatet for kvar einskild fabrikk. Det vil igjen seia at det er behov for framleis strukturrasjonalisering. Utviklinga synest å gå i retning av færre og større eininger. Dersom industrien

Styreformann i Sildemelfabrikkenes Landsforening, Hans Peter Koppernæs (t.h.), vart attvaled på generalforsamlinga i Stavanger. Her er Koppernes saman med direktør Lars Rotnes.

skal være i stand til å mota dei utfordringane han står ovanfor, krevst det også store investeringar, heiter det i årsmeldinga.

Trass i at fjoråret var eit godt år med god tilgang på råstoff og ei positiv prisutvikling for sildemjøl- og sildoljeindustrien, fekk fabrikkane eit gjennomsnittleg overskot på berre 1,1 % av produksjonsverdien. Samanlikna med andre bransjar i norsk industri er dette eit relativt svakt resultat.

Langtidsplan

I 1983 var det 34 sildemjølfabrikkar i produksjon, med ca. 1200 tilsette. Tre fabrikkar søkte om tilskott til nedleggjing. På generalforsamlinga opplyste styreformann Koppernæs at Landsforeininga har teke initiativ til å utarbeida ein langtidsplan for bransjen. Utvalet som arbeider med denne langtidsplanen har representantar frå fiskarane, industrien, Nordsildmel og SSF (Sildolje- og Sildemelindustriens Forskingssinstitutt). Sildemelfabrikkenes Landsforening ynskjer at det første utkastet frå utvalet skal vera ferdig innan utgangen av desember i år. Det synest som om det er eit aukande behov for at samarbeidet mellom dei ulike ledda i næringa skal vidareutviklast, heiter det i årsmeldinga. Dette kallar først og fremst på ein langsiktig og forpliktande samarbeidsavtale mellom fiskarane og industrien, som grunnlag for det praktiske samarbeidet som må finna stad.

Også administrerande direktør i Nordsildmel, Ole Enger, gjorde generalforsamlinga merksam på det vekstpotensialet som finst i marknaden for spesialprodukt.

– Men vi er ikkje i stand til å produsera meir i dag. Ein av fleire flaskehalsar er ujamn råstofftilførsel. Det er vidare fleire forutsetningar som ikkje er tilstades for å kunna ekspandera på marknaden. For det første så veit vi ikkje kva vi vil. Vi er ikkje samde om eit felles mål. For det andre så har vi ikkje ein langtidsplan for å nå eit mål, sa Enger som dermed ga si støtte til behovet for ein langtidsplan for næringa.

Forutsetnadar for ekspansjon

– På ei anna side så er det også forutsetnader til stades for ein ekspansjon. Både industrien og fiskarane er viljuge til å ta risikoinvesteringar der som «systemet» vert lagt til rette for det. Dette «systemet» må leva i takt med marknaden, og vi må ikkje halda stivnakka på eit fast system. Eksempelet viser at utan ein langsiktig plan går vi glipp av dei store inntektane. Vi må skaffa ein naudsynt planleggingshorisont på 3–5 år. Langtidsplanlegging er naudsynt for å overleva, sa Enger. Han sa også at andre viktige område som det må arbeidast innanfor er marknadsføring og forskning. Men heile bransjen må vera med.

– Næringsa må slutte med sektorenkjøring. Vi må unngå suboptimalisering, og heller leggja totale kriteriar til grunn for det framtidsretta arbeidet. Vi må nok ta mange ubehagelege standpunkt, men det vil være mykje meir ubehageleg å ikkje ta problema alvorleg enn ubehaget ved å ta fatt på utfordringane i næringa, avslutta Enger, som også fekk full støtte frå direktør Lars Rotnes i Landsforeininga.

Auka spesialproduksjon

Rotnes gjorde det heilt klart at dersom næringa vil vidare, så vil det kosta mykje. Dersom næringa vil auka spesialproduksjonen, så er det ikkje mogleg at alle fabrikkane kan få det beste råstoffet. Dette vil føra til auka konkurransen. Rotnes understreka også behovet for ei auka tilpasning mellom råstoffkvalitet og produkt. Til det krevst ei utvelgjing. Nokre fabrikkar må prefererast, dersom næringa vil oppnå betre resultat i åra framover. Råstofftildelinga må vera meir målretta enn tidlegare, sa Rotnes.

Men også Rotnes gjorde det heilt klart at eit av dei heilt store problema for næringa i åra frametter ligg på råstoffsida. – Vi veit ikkje om råstofftilgangen vert jarn, sa Rotnes.

På generalforsamlinga vart det dessutan etterlyst ei langt betre premierung av det gode råstoffet. Her må det samarbeidast med fiskarane. Prisen på råstoffet må bestemmost etter kva for kvalitet råstoffet har når det kjem til kaien. – Vi må oppmuntra fiskarane til å koma med eit godt råstoff, var ei utbreidd oppfatning på generalforsamlinga i Stavanger.

Øystein Økland

Kan auka konsum av fiskefeitt betra helsetilstanden?

Dette spørsmålet tok forskningssjef ved Sildolje- og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt, dr. agric. Johannes Opstvedt, opp i eit foredrag på eit ope møte i samband med generalforsamlinga i Sildemelfabrikkenes Landsforening i Stavanger nyleg. Opstvedt kunne opplysa at nyare amerikanske forsøk med dyr har vist at konsum av fiskefeitt kan ha førebyggjande verknad mot visse typar kreft, spesielt brystkreft. Desse resultata vert sett på som svært lovande og det vert planlagt å gjennomføra forsøk for å studera den førebyggjande effekten av fiskefeitt mot brytkreft hos kvinner.

Interessa for fiskefeitt som ein positiv faktor i kosthaldet stammar frå 1950-åra. Allereie då var det påvist at konsum av fiskeolje reduserte kolesterolinnhaldet i blodet. Det har lenge vore kjent frå undersøkingar på Grønland, at hjarteanfall og andre sjukdommar som har stor utbreiing i industrielanda er ein relativt sjeldan sjukdom mellom Grønlandseskimoane. Det var dei to danske lækarane Dyerberg og Bang som i 1971 la fram resultata frå undersøkingar på Grønland.

Dyerberg, som er overlege på klinisk-kjemisk avdeling ved Aalborg sykehus, var ein av födragshaldarane på den 3. Nordiske Ernæringskongress i Bergen i juni i år. Dyerberg gjorde det då heilt klart at marint feitt venteleg vil koma til å ta ein plass i framtidige kosthaldsanbefalingar.

Arsakssamanhang

Sjukdomar som hjarteanfall, slag, astma, diabetes, psoriasis og multipel sklerose er sjeldne mellom eskimoane på Grønland, viser desse forskningsresultata til Dyerberg og Bang. Dei freistar no å finna årsakssamanhangar mellom konsum av fiskefeitt og desse sjukdomane.

Opstvedt freista å kasta ljós over desse forskningsresultata i sitt foredrag i Stavanger ved å ta utgangspunkt

– Nyare forskningsresultat har vist at dersom heile mengda av feittsyrer vert tilført gjennom konsum av plantefett så kan dette føra til auka risiko av blodpropp (trombose), sa forskningssjef Johannes Opstvedt.

i hjarteanfall og slag. Dette er sjukdommar som er eit resultat av kroniske endringar i karveggane kombinert med akutt blodpropp. Utviklinga av endrinngar i karveggane heng saman med visse feittsyrer i blodet.

– Det er vist at auka konsum av feittsyrer (polyumetta feittsyrer) reduserar innhaldet av desse feittstoffa i

blodet og motverkar endringar i karveggane, mens metta feittsyrer har den motsette verknaden. Eskimoane sitt høge konsum av feittsyrer frå fiskefeitt kan derfor forklara den låge utbreiinga av desse endringane i karveggane, sa Opstvedt. Han understreka også at dei marine feittsyrene reduserar sjansane for å få blodpropp (trombosedanning).

Det er ynskjeleg at kosten i dei velstånda industrielanda inneholder 15–20% av kaloriane i form av feittsyrer.

Et meir feit fisk

– Nyare forskningsresultat har vist at dersom heile mengda av feittsyrer vert tilført gjennom konsum av plantefett så kan dette føra til ein auka risiko av blodpropp (trombose). Det kan også ha ein uehdig verknad for personar med allergi, understreka Opstvedt. Men han la stor vekt på at det trengst meir kunnskap både om positive og negative verknader av ulike typar feitt før det kan trekke sikre konklusjonar. – Med basis i noverande kunnskap syntest det likevel rett å anbefala auka konsum av feit fisk. Det vil truleg vera effektivt å skifta ut ein del av planteoljene i margarin og matfeitt med uherda fiskeolje, meinte Opstvedt. Denne løysinga vil by på fleire fordelar. Ho vil ikkje auka det totale feittkonsumet og ho vil opprett-

Utbreiing av nokre sjukdommar hjå grønlandseskimoar og i den danske befolkning

	Dansk	Eskimoar
Akutt hjarteanfall	40	3
Psoriasis	40	2
Bronkial astma	25	1
Diabetes	9	1
Thyro toksikose	7	0
Multipel sklerose	2	0
Magesår	29	19
Kreft	53	46
Apopleksi	15	25
Epilepsi	8	16

Etter Kromann, N & Green, A. (1980). Acta Med. Scand. 208, 401.

halda eller auka konsumet av feittsyrer (polyumetta) samtidig som ein kan oppnå ein reduksjon i konsumet av feittsyrer i plantefeitt. Men framleis er det teknologien som set grenser for ei slik løysing, sa Opstvedt.

Vi et fiskefeitt i første rekke gjennom fiskefilé og fiskefarseprodukt, rogn med meir. Feittinnhaldet varierar likevel svært mykje frå fiskeslag til fiskeslag. Mager fisk som torsk og sei inneheld mindre enn ein prosent feitt. Feittinnhaldet i feit fisk som makrell, laks og sild kan koma opp i 20 prosent. Fiskefeitt får vi dessutan i oss gjennom margarin og matteitt, men dette er industrielle produkt, såkalla herda fiskefeitt (olje). Herdingsprosessen medfører at dei polyumetta feittsyrene går tapt.

Marint feitt i staden for vegetabilsk feitt

Direktør Bernt C. Vedeler i Norsildmel sa i sitt foredrag på møte i Stavanger at det er fullt mogleg å erstatta dyr impotert margarinråstoff med billegare norsk råstoff. Dette får ikke noko ulempe for helsetilstanden, men derimot store økonomiske fordelar for forbrukarane.

— Ved å erstatta herda vegetabilsk feitt i margarinindustrien med herda marint feitt ville heimemarknaden auka med 12.000 tonn fiskeolje. Prisdifferansen kan utgjera ein årleg gevinst på 36 millionar kroner for margarinindustrien når fiskeoljene er gunstigare i forhold til soyaolje slik dei er i dag, understreka Vedeler, som frykta at mjølkefeittet kan fortrengja margarinen og dermed får vi eit nytt døme på at landbruket løyser problema sine på kostnad av fiskeria.

Usynleg feitt

Vedeler meinte også at Ernæringsmeldinga konsentrerer seg om det synlege feittet (smør og margarin). Det usynlege feittet, til dømes feitt i kjøt, ost og snacks, er «gløymt» i Ernæringsmeldinga. Usynleg feitt utgjer 64% av det totale feittforbruket. Vi har det tredje høgste forbruket av margarin i verda. Likevel har det sunke frå 23,5 kg pr. år pr. innbyggjar i 1960 til 15,5 kg i dag. Nedgangen i margarinforbruket har særleg gått ut over herda marint feitt.

Vedeler sa dessutan at berre 1/6 av fiskeolja vert eksportert som herda feitt til vanleg betalande marknader. Årsaka

til dette er at Fellesmarknaden, som er den store forbrukaren av herda marint feitt, i praksis har utelukka norsk marint feitt med ein svært høg tollsats på dette produktet. Herda marint feitt vert sett på som eit landbruksprodukt. Fellesmarknaden tillet ein tilsvarende import av landbruksprodukt frå Fellesmarknaden. Vedeler ser det derfor slik at den norske fiskeoljeindustrien og feittindustriene er med på å betala for vernet av norsk landbruk.

— Sjølv om vi hittil ikkje har problem med å få seldt heile produksjonen vår av rå fiskeolje er det naturlegvis sorgjeleg at Noreg ikkje kan dra nytte av den meirverdi som vert skapt ved raffining og herding av fiskeolje i Noreg. Aukande eksport av rå olje gjer oss også meir avhengig av få store utenlandske kjøparar, sa Vedeler.

Øystein Økland

eller lavere før tilsetting av is. Denne må være finknust og i kontakt med plastikk-folien rundt fisken. Videre må fisken holdes nedkjølt under transport til, og under opphold på flyplass, heter det i en påminnelse fra Avdeling for kvalitetskontroll.

K.S.J.

Sildemjølindustrien i 1983

Sildemjølindustrien hadde omlag 1.200 tilsette i 1983, fordelt på 34 fabrikker. Produksjonskapasiteten var på ca. 200.000 hl/døgn. Råstoffmottaket vart rekna til omlag 19,5 millionar hl. Den totale oppfiska fangsten i Noreg i 1983 var på 3,0 millionar tonn, og heile 66% av denne fangsten vart levert til sildemjølindustrien, som igjen produserte 344.000 tonn sildemjøl og 211.000 tonn fiskeolje. Eksportverdien for mjøl og olje i 1983 kom på 1.250 millionar kroner.

Ismangel og flyfrakt

Under lossing av kjørebiler ved Fornebu er det i den senere tid oppdaget og stoppet flere partier oppdrettsfisk pga. ismangel i kassene.

Dette medfører at fisken må tas ut av kassene og ny absorbent innsettes før ny og tilstrekkelig ismengde tilføres.

Ettersom ingen godkjente absorberter idag har kapasitet til mer enn 7 l. vann, må en ikke nytte mer enn 7 kg. is. Dette er da også tilstrekkelig der som fisken er nedkjølt til 2 grader C.

Proteinrikt sildemjøl

Sildemjøl inneholder ca. 70% høgverdig protein. I 1983 vart det produsert 344.000 tonn sildemjøl som tilsvarer ca. 240.000 tonn protein. Dette kvartert innebærer at sildenæringa i 1983 produserte ca. 6 gonger meir protein enn proteinmengda i den totale produksjonen av kjøtvarer i det norske landbruket.

Kunngjøring fra Garantikassen for fiskere

Nytt skjema for søknad om forskuddslån

De nye forskriftene for garantiordningen fastsatt ved Kongelig res. 22. juni 1984 innebærer noen endringer vedrørende søknad om forskuddslån.

Dersom båteier/hovedsmenn ønsker lånebevis utstedt, må skjemaet «Søknad om forskuddslån» sendes Garantikassen i utfylt stand.

Skjemaet kan fås ved henvendelse til fiskernes faglige organisasjoner, rettleddningstjenesten og ved henvendelse til Garantikassen.

Det gamle skjemaet «Melding til Garantikassen» utgår.

Priser på fiskeolje: Risikoreduksjon ved utnyttelse av termin-priser på soyaolje

Av
 Øystein Gjerde
 Nordland Distrikthøgskole

Store prisvariasjoner på fiskeolje medfører usikkerhet for fiskeoljeprodusentenes økonomiske situasjon. Ved å følge bestemte strategier ved kjøp og salg av terminkontrakter i soyaolje på organi-

sert børs, oppnås redusert prisrisiko ved fiskeoljesalg. Denne artikkelen beskriver nærmere hvordan, og viser resultater fra hypotetiske og faktiske eksempler.

1. Problemstilling

I figur (1a) nedenfor er framstilt månedspriser på fiskeolje i tidsrommet januar 1976 – desember 1983.¹⁾ Figuren gir inntrykk av store prisvariasjoner. Prisene kan endre seg mye når man går fra én måned til den neste. Ca. 20% av slike prisendringer var på mer enn \$ 30.

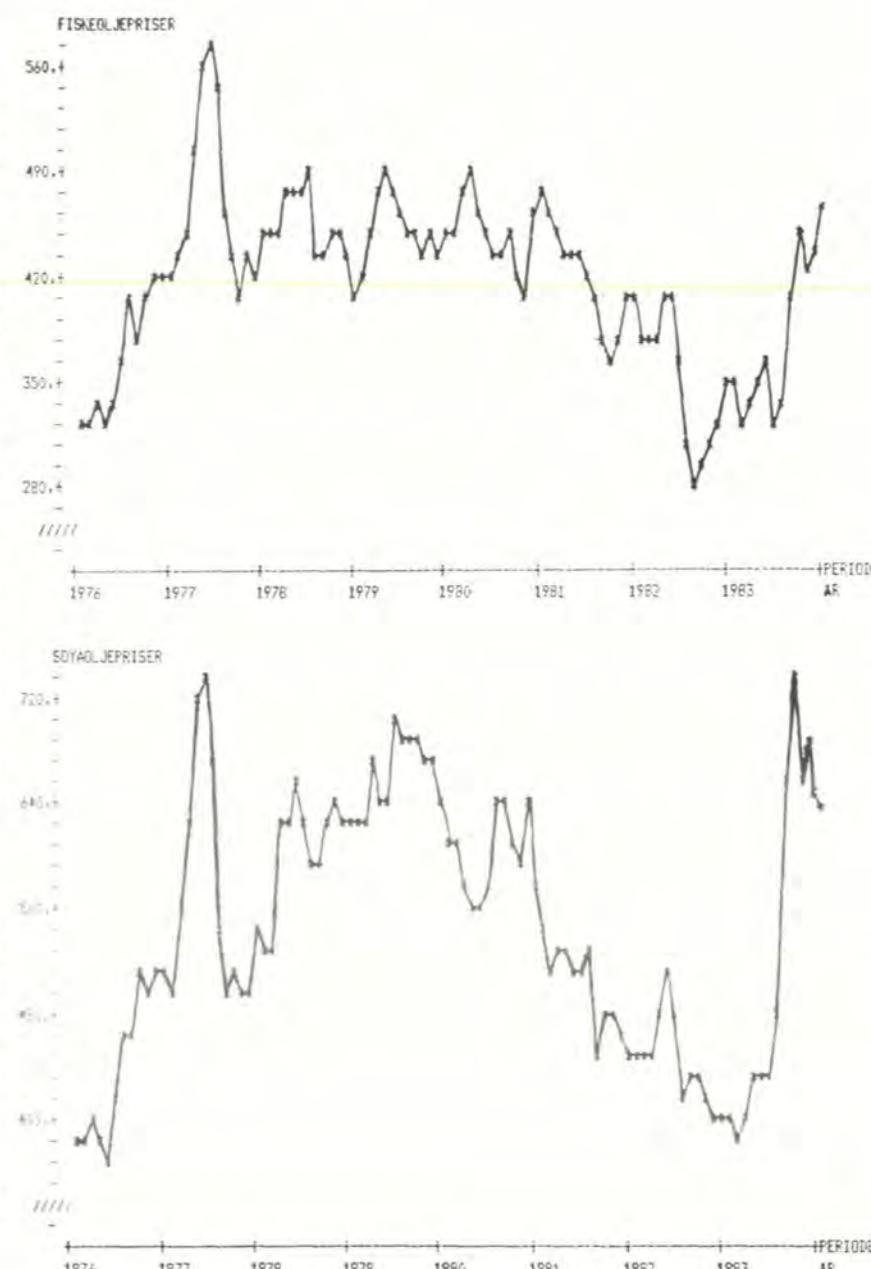
Langsiktige pristendenser har også vært ustabile. Man ser at prisene viste en stigende tendens i 1976 med topp våren 1977. Et brått fall ble avløst av et noenlunde jevnt nivå fram til 1981, hvoretter prisene faller til et bunnivå høsten 1982. 1983 har vært et atskillig lysere år hva fiskeoljeprisen angår, sett fra produsenthold. Selv om monstret er uklart, gir figuren også en indikasjon på at fiskeoljeprisen i vårmånedene jevnt over ligger noe høyere enn ellers i året.

Store prisvariasjoner, uten noe tydelig mønster, gjør usikkerheten stor for hva framtidig fiskeoljepris vil bli. Dette virker igjen inn på fiskeoljeprodusentenes økonomiske situasjon. Selv har de i svært liten grad mulighet for å påvirke pris og prisutvikling.

2. Formål

Formålet med denne artikkelen er å vise én mulighet for redusert prisrisiko ved fiskeoljesalg. Fiskeolje utgjør en liten del av verdens «spisefettpakke» (ca. 2%). Soyaolje er den viktigste konkurrenten. I analysene inngår foruten fiskeoljepriser også soyaoljepriser.

Figur (1b) viser månedlige soyaoljepriser notert tilsvarende som for fiskeoljepriser for samme tidsrom. Merk at priskurvene for de to oljeslagene har

Figur (1) Priser på spiseoljer jan. 1976 – des. 1983
 (US \$/tonn, cif Rotterdam, ifl. "Oil World")

¹⁾ Prisene er notert i US \$/tonn, cif Rotterdam, og er gjennomsnittspriser basert på én notering pr. uke iflg. «Oil World». Norsildmel har skaffet prisene til veie.

mange felles trekk. Dersom soyaoljeprisen f.eks. er høy, er det en tendens til at fiskeoljeprisen også er høy, selv om det ikke er noe perfekt samsvar.²⁾

Denne positive samvariasjonen mellom soyaolje- og fiskeoljepriser vil være grunnlaget i analysene for hvordan prisrisikoen for fiskeolje kan reduseres. Innledningsvis orienteres i punkt 3 om hva en terminsikring av priser innebærer og hvilke muligheter fiskeoljeprodusentene har for dette. I punkt 4a vises med hypotetiske eksempler at terminhandel med soyaolje på organisert børs kan utnyttes til risikoreduksjon for fiskeoljepriser. I punkt 4b beskrives hva man faktisk ville oppnådd som følge av å gjennomføre bestemte strategier for børshandel med soyaolje. Noen avsluttende bemerkninger gis i punkt 5.

3. Terminsikring av priser

En terminhandel innebærer at kjøper og selger på et gitt tidspunkt gjør avtale om levering av varer på et framtidig tidspunkt. En pris som fastsettes på avtaletidspunktet og som skal gjelde ved betaling av varene, kalles en «terminpris». Utveksling av penger skjer imidlertid først ved/etter levering. Den prisen man kan oppnå for en vare med snarlig levering, kalles en «spotpris».

Terminsikring av priser kan foregå enten i et «forward» marked eller i et «futures» marked. Det sistnevnte er betegnelsen på organisert børsmarked med standardiserte kontrakter. I forward markedet inngås individuelle kontrakter gjennom direkte kontakt mellom to parter.

Når prisen blir fastsatt på avtaletidspunktet, har dette den fordel at hverken kjøper eller selger behøver å engste seg for eventuelle prisendringer på spotmarkedet for varene fram til levering. Selger har eliminert risiko for at prisen skal falle, men samtidig vil han ikke nytte godt av en eventuell prisoppgang. Tilsvarende har kjøper eliminert risiko for prisstigning, men vil ikke nytte godt av eventuell prisnedgang på spotmarkedet. «Hedging» er betegnelsen for slik terminsikring av framtidige priser. Utgangspunktet for analysene er at fiskeoljeprodusentene er interessert i dette.

I noen utstrekning benytter Norsildmel seg av terminhandel i forward marked, med kontrakter om levering 2–3 måneder fram i tid. I denne artikkelen konsentreres oppmerksomheten om hvordan futures marked kan utnyt-

tes til fordel for fiskeoljeprodusentene. Problemet i denne sammenhengen er at det ikke foregår organisert børshandel i standardiserte kontrakter for fiskeolje. Soyaoljekontrakter er derimot gjenstand for slik handel både ved Chicago Board of Trade og ved London Commodity Exchange. I det følgende vil det derfor bli vist hvordan futures for én vare (soyaolje) kan benyttes til å redusere prisrisiko for en annen vare (fiskeolje). Dette går under betegnelsen «cross hedging».

4. Eksempler på hedging av fiskeoljepris gjennom futures kontrakter på soyaolje

a. Hypotetiske

Gå ut fra en fiskeoljeprodusent som i september vet at han kommer til å selge et bestemt kvantum fiskeolje i desember. Anta at spotprisene i september er \$ 400 for fiskeolje og \$ 450 for soyaolje (pr. tonn). På samme tidspunkt er børsnotert terminpris for soyaolje levert i desember også \$ 450. Hvis man antar at denne terminprisen gjenspeiler markedets beste gjætnings i september for hva spotpris på soyaolje vil bli i desember, indikerer dette at markedet forventer samme prisnivå på soyaolje i desember som nå. På grunn av den sterke positive samvariasjonen i prisene på soyaolje og fiskeolje, antyder også terminprisen på soyaolje indirekte at spotprisen på fiskeolje i desember forventes å bli \$ 400 som i september.

Hvilken mulighet har fiskeoljeprodusenten for å sikre seg \$ 400 pr. tonn fiskeolje solgt i desember? For å illustrere hvordan dette kan oppnås, ta den realistiske forutsetningen at soyaoljeprisen alltid ligger \$ 50 over fiskeoljeprisen. Følgende strategi garanterer da fiskeoljeprodusenten prisen \$ 400:

Selg i september soyaolje på termin for levering i desember. Kjøp soyaoljekontrakten tilbake like før utløp i desember, og selg fiskeolje på spotmarkedet da.

Terminprisen for soyaoljekontrakten må på gjenkjøpstidspunktet nødvendigvis være tilnærmet lik spotprisen på soyaolje for desember. La effektiv fiskeoljepris i desember være definert som spotprisen på fiskeolje i desember pluss gevinst i desember på soyaoljekontrakten.

Hvis prisene synker fra september til desember, slik at man i desember får spotprisene f.eks. \$ 350 for fiskeolje og \$ 400 for soyaolje, blir konsekvensene:

Desember
Spotpris fiskeolje
\$ 350
Spotpris soyaolje
\$ 400
Resultat desember soyaolje
kontrakt \$ 450 – \$ 400 = \$ 50
Effektiv fiskeoljepris
\$ 350 + \$ 50 = \$ 400

Man ser at gevinst fra terminhandel (\$ 50) akkurat kompenserer for det prisfall man har hatt fra september til desember i spotpris fiskeolje.

Hvis spotprisene stiger, f.eks. til \$ 430 for fiskeolje og til \$ 480 for soyaolje, blir forholdet slik:

Desember
Spotpris fiskeolje
\$ 430
Spotpris soyaolje
\$ 480
Resultat desember soyaolje
kontrakt \$ 450 – \$ 480 = -\$ 30
Effektiv fiskeoljepris
\$ 430 – \$ 30 = \$ 400

I dette tilfellet tilsvarer tapet fra terminhandelen oppgangen i spotpris fiskeolje fra september til desember.

Det ovenstående er eksempel på en perfekt hedge. Konstant forskjell mellom spotprisene på soya- og fiskeolje gir alltid en effektiv fiskeoljepris på \$ 400. En forutsetning for totalt å oppnå \$ 400 pr. tonn solgt fiskeolje er selvsagt at man opererer på terminmarkedet for soyaolje med et kvantum tilsvarende fiskeoljesalget i desember. Merk at terminsikringen ikke innebærer noen fysisk forflytning av soyaolje.

I neste eksempel er forskjellen mellom spotprisene økende med prisnivået uten at det er noe konstant forhold mellom prisene. Da får man ingen perfekt terminsikring. Med spotpriser i september som før, og med samme terminpris på soyaolje levert i desember, anta at spotprisene synker, f.eks. til \$ 360 for fiskeolje og til \$ 390 for soyaolje. Bilde blir da:

Desember
Spotpris fiskeolje
\$ 360
Spotpris soyaolje
\$ 390
Resultat desember soyaolje
kontrakt \$ 450 – \$ 390 = \$ 60
Effektiv fiskeoljepris
\$ 360 + \$ 60 = \$ 420

I dette tilfellet har gevinst fra terminhandel (\$ 60) mer enn oppveid prisfall i fiskeolje (\$ 40). Dermed blir effektiv fiskeoljepris høyere enn \$ 400.

²⁾ Korrelasjonskoefisienten for fiskeolje- og soyaoljepriser på samme tidspunkt ble målt til 0,824.

Hvis spotprisene stiger, f.eks. til \$ 420 for fiskeolje og til \$ 480 for soyaolje, blir oppstillingen:

Desember

Spotpris fiskeolje	\$ 420
Spotpris soyaolje	\$ 480
Resultat desember soyaolje-kontrakt	\$ 450 - \$ 480 = -\$ 30
Effektiv fiskeoljepris	\$ 420 - \$ 30 = \$ 390

Her utgjør tap fra terminhandel (\$ 30) mer enn økningen i spotpris fiskeolje (\$ 20), slik at effektiv fiskeoljepris blir lavere enn \$ 400.

Formålet med eksemplene har vært å vise den prisutjevnende effekt operasjoner på futures markedet for soyaolje kan innebære. I praksis vil det aldri være tale om noen perfekt hedge av fiskeoljeprisen. Man kan imidlertid håpe på at ved uventede prisfall på fiskeolje gir terminhandel med soyaolje gevinst. Ved uventede prisstigninger må man regne med at terminhandel med soyaolje jevnt over gir tap.

b. Faktiske

(i) Terminprisdata

For terminpriser på soyaolje ville det vært ønskelig å ha benyttet data fra futures markedet i London, da de ville vært direkte sammenlignbare med spotprisene på fiske- og soyaolje. Men omsetningen av futures kontrakter i soyaolje ble i London først åpnet i 1982, og dermed ville man fått et allfor spinkelt datagrunnlag derfra.

Derfor benyttes i stedet terminpriser fra Chicago Board of Trade. Der noteres priser på soyaolje i cents pr. pound, og disse omregnes til \$/tonn. Center of Futures Markets Studies ved Columbia University i New York har gitt en EDB-tape med daglige opplysninger om terminhandelen i soyaolje på Chicago-børsen fra 1966. Analysene baseres på priser i perioden januar 1976 – mai 1983, samt i noen grad fra 1975. Dermed får man dekket inn tidsrom hvor det har vært både stigende og fallende spiseoljepriser. Som representant for terminprisen i en gitt måned benyttes oppgjørsprisen («settlement price») en bestemt dag midt i måneden (om mulig den 15., ellers den 16., eventuelt den 14.).

På Chicago Board of Trade er det mulig å inngå terminkontrakter i soyaolje for levering i åtte av årets måneder. Unntakene er februar, april, juni og november.

(ii) Resultater

Nå presenteres hva en fiskeoljeprodusent faktisk ville oppnådd om han i virkeligheten hadde fulgt følgende strategi:

I en gitt måned selges på termin en fast mengde soyaolje for hvert tonn fiskeolje som planlegges solgt i tilsvarende måned året etter. Terminkontrakten utløper i samme måned som fiskeolje skal selges, og den gjenkjøpes like før utløp.

Strategien er selvsagt bare gjennomførbar for de åtte måneder terminkontrakter i soyaolje kan utløpe.

For september får man følgende resultater ved å operere på terminmarkedet med ett tonn soyaolje for hvert tonn fiskeolje som selges:

Periode	Fiskeolje		Terminhandel			Effektiv fiskeoljepris
	Priser	Endring	Salg	Kjøp	Resultat	
Sep 75/76	306–409	103	474	520	- 46	363 (409–46)
Sep 76/77	409–412	3	471	391	80	492 (412+80)
Sep 77/78	412–447	35	445	587	-142	305 (447–142)
Sep 78/79	447–435	-12	522	671	-149	286 (435–149)
Sep 79/80	435–426	- 9	596	590	6	432 (426+6)
Sep 80/81	426–370	-56	632	465	167	537 (370+167)
Sep 81/82	370–295	-75	535	377	158	453 (295+158)

Ettersom fiskeoljeprisen i september steg fra et år til det neste i 1975/76–1977/78, skulle man forvente et negativt resultat fra terminhandelen da. Dette skjer i to av de tre årene. I 1978/79–1981/82 synker prisen hvert år fra september til september, og da forventes etter teorien positivt resultat fra terminhandelen. Dette skjer i tre av fire år. Resultatene for september er derfor positive med hensyn til hedgingmuligheter. Noen entydig sammenheng kunne man ikke vente seg.

Oppstillingen over gir ikke noe godt inntrykk av at en prisutjevnning har funnet sted. Den effektive fiskeoljeprisen varierer sterkere enn den faktiske. Årsaken til dette er at terminprisen på soyaolje flukturnerer mye mer enn spotpris soyaolje, noe en sammenlik-

DUF-midler

Styret i Distriktenes utbyggingsfond disponerte 98,6 millioner kroner av fondets midler i sitt månedlige møte 23. august. Beløpet som ble fordelt på 42 søker som fikk 98 tilslagn om lån, garanti for lån, investeringstilskott og andre tilskott.

Nord-Norge fikk 34,3 mill. kroner av totalbeløpet. Trøndelag 3,5 mill. kroner, Sør- og Vestlandet 38,1 mill. kroner og Østlandet 22,7 mill. kroner.

Havøysund Fiskarsamvirke, Havøysund er bevilget 770.000 kroner i lån og investeringstilskott til investeringer i samband med produksjon av diverse spesialprodukter i «Hygronorbygget» i Havøysund.

Bedriften er samtidig bevilget 34.000 kroner i tilskott til opplæring av ansatte for en kortere periode i forbindelse med produksjon av diverse spesialprodukter.

Havøysund Fiskarsamvirke er også bevilget 170.000 kroner i

lån og investeringstilskott til investeringer i EDB-utstyr.

Tangvågfisk A/S, Tangstad er bevilget 275.000 kroner i lån til investeringer i virksomheten.

Bedriften driver fiskeforedling.

Selskap under stifting v/Steinar Olaissen, Lovund er bevilget 1 million kroner i lån og investeringstilskott til finansiering av fiskeforedlingsanlegg på Lovund.

Bedriftens virksomhet omfatter filéts- og farseproduksjon.

Kristiansund Mek. Verksted er bevilget 600.000 kroner i lån i forbindelse med investeringer i nytt slippanlegg.

Bedriftens virksomhet omfatter blant annet reparasjon av skip.

I/S Sea Farm A/S & Co, Ølve er bevilget 1,3 millioner kroner i lån og investeringstilskott til finansiering av klekkeri og settefiskanlegg i Ølve, Kvinnherad.

ning av kolonnene «Endring Fiskeolje» og «Resultat Terminhandel» også gir inntrykk av. En regresjonsanalyse viser at endring fiskeoljepris fra en måned til tilsvarende året etter i gjennomsnitt er omkring 40% av tilhørende endring i terminpris soyaolje. Det virker derfor urimelig å gå inn på terminmarkedet med ett tonn soyaolje for hvert tonn fiskeolje planlagt solgt. Ta heller en lavere andel, f.eks. 0,4 t soyaolje pr. 1 t fiskeolje. I så fall endres resultatene for september til:

de sammenheng kan forventes å forekomme oftere når prisendringene er store, enn når de er små. Grunnlaget for cross hedging skulle være til stede.

Samme analyser som i det foregående kan gjennomføres med kortere tidshorisont, f.eks. tre måneder. Dette innebærer en strategi hvor det selges soyaolje på termin «nå» med gjenkjøp av kontrakten om tre måneder, like før utløp, samtidig som fiskeolje leveres.

Fiskeoljeprisen har en tendens til å følge et sesongmonster over året. Eks-

sendringer på fiskeolje er denne sammenhengen sterke, eksempelvis har variablene i bare 3 av 19 tilfeller samme fortegn for prisendringer (i tallverdi) på minst \$ 40.

For de fire måneder i året hvor terminkontrakter i soyaolje på Chicago Board of Trade ikke utløper (februar, april, juni og november), må man benytte en alternativ strategi for å hedge fiskeoljeprisen. En nærliggende utvei er å selge soyaolje på termin for levering i en vilkårlig måned etter fiskeoljesalget. Gjenkjøp av kontrakten skjer som før i salgsmåned for fiskeolje. Slike analyser er i noen utstrekning foretatt. Det ble sett på virkningen av i mai å selge soyaolje på termin for levering i mai året etter. Kontrakten antas gjenkjøpt enten i juni, november, februar eller april, avhengig av hva som settes som salgsmåned for fiskeolje. Også nå ble det foretatt sesongjusteringer av fiskeoljeprisene. I 20 av 30 tilfeller ble fortegnet forskjellig for endring sesongjustert fiskeoljepris og resultat av terminhandel i soyaolje. Dette gjaldt i 12 av 16 tilfeller hvor prisendringen var på minst \$ 30 i tallverdi.

Periode	Resultat terminhandel	Effektiv fiskeoljepris
Sep 75/76	-18	391 (409-18)
Sep 76/77	32	444 (412+32)
Sep 77/78	-57	390 (447-57)
Sep 78/79	-60	375 (435-60)
Sep 79/80	2	428 (426+2)
Sep 80/81	67	437 (370+67)
Sep 81/82	63	358 (295+63)

Man får nå en mye mindre variasjon i effektiv fiskeoljepris.

Ved å foreta tilsvarende analyser for de øvrige syv aktuelle måneder, finner man den samme tendensen til negativ samvariasjon mellom endring fiskeoljepris og resultat av terminhandel i soyaolje. I 36 av totalt 56 tilfeller vil verdien på endring fiskeoljepris og på resultat av terminhandel få motsatt fortegn. Vanlige statistiske tester forkaster da en hypotese om ingen systematisk sammenheng mellom de to variablene.

Når man kun ser på fortegn, tar man ikke hensyn til størrelsen på endringer. Det er åpenbart at jo større endringen i fiskeoljeprisen er fra en måned til den tilsvarende året etter, jo mer vesentlig er det at resultatet av terminhandelen går i motsatt retning. Følgende oppstilling viser at så også er tilfelle:

empelvis er juni en høyprismåned, mens september er en lavprismåned. Hvis formålet med hedging er å garde seg mot uventede prisendringer, ville det være rimelig å rense ut sesongpåvirkningene i fiskeoljeprisene. Gjennom arbeid med prediksjonsteknikken eksponensiell utjævning, ble multiplikative sesongfaktorer for f.eks. juni og september anslått til hhv. 1,06 og 0,97.³⁾ Siden sesongfaktor 1,00 gir uttrykk for gjennomsnittsprisen i året, forstår man at juniprisen jevnlig over ligger 6% høyere enn denne, og at septemberprisen ligger 3% under. Et bedre bilde av uventet prisendring på fiskeolje fra juni til september oppnås dermed ved å dividere de respektive fiskeoljepriser med tilhørende sesongfaktorer.

Basert på slike utrensninger av månedlige sesongsvingninger får man

5. Avsluttende bemerkninger

I punkt 4 er det vist at fiskeoljeprudentene har muligheter til å terminsikre fiskeoljeprisen i futures markedet for soyaolje. Det må understres at kun prinsippet for en slik hedging er illustrert. Strategiene som er valgt er mer eller mindre vilkårlige, og ingenting tilskir at de er optimale i en eller annen forstand.

Enkelte analyser tyder på at hedging med soyaoljekontrakter som utløper i en vilkårlig måned etter gjenkjøpstidspunktet gir bedre resultater enn å benytte kontrakter med utløp ved gjenkjøpstidspunktet. Det betyr at strategien benyttet ved hedging av fiskeoljepris ved salg i februar, april, juni og november også med fordel kan anvendes for de åtte øvrige måneder i året.

Til slutt skal bare kort nevnes det faktum at bare priser i US dollar har inngått i analysene. Valutakurssvingninger er derfor holdt utenfor, til tross for at oppgjøret i kroner er avgjørende for norske fiskeoljeprodusenter. Men ettersom det eksisterer mulighet til å terminsikre valuta, kan usikkerheten tilknyttet framtidig kursutvikling elimineres.

³⁾ Se Gjerde (1983) ss. 24-27 eller Ekern og Gjerde (1983) ss. 28-29.

Prisendring fiskeolje \$ (tallverdi)	Antall observasjoner	Herav ulikt tegn prisendring og terminhandelsresultat
0-19	17	8 (47%)
20-39	15	9 (60%)
40-99	16	11 (69%)
100-	8	8 (100%)
Sum	56	36 (64%)

Terminhandelen i soyaolje virker bedre jo større prisendringen på fiskeolje er. I alle åtte tilfeller hvor prisendringen var på mer enn \$ 100, ble den motvirket gjennom terminhandelen. Den ønske-

ved tre måneders tidshorisont også nå i 36 av 56 tilfeller at endring (sesongjustert) fiskeoljepris og resultat av terminhandel i soyaolje går i motsatt retning. Ved betydelige uventede pri-

Det norske akkarfisket 1957–1983

av

Kr. Fr. Wiborg

Akkarfisket har lang tradisjon i Norge, men det kom ikke med i fiskeristatistikken før i 1957. Figur 1 og Tabell 1 viser utbyttet av dette fisket fordelt på de viktigste fylker i 1957–1971 og 1977–1983. I den første perioden foregikk nesten alt fisket i Nordland og Troms, litt fiske også i Finnmark i 1965. I årene 1972–1976 var akkaren borte. Fra 1977 ble det etterhvert akkarfiske lengre syd. Sogn og Fjordane fylke hadde fiske hele tiden, mens Hordaland, Møre og Romsdal først kom med fra 1980–1981. I 1982 foregikk det akkarfiske helt ned til Vest-Agder. I den siste perioden hadde Troms det største utbyttet unntatt i 1977 og 1982, da henholdsvis Nordland og Finnmark lå på topp. Fylkene syd for Nordland hadde i 1982 ca 10% av totalutbyttet. Størrelsen av utbyttet har variert sterkt. I 1957–1971 var maksimum vel 10 000 tonn. Fra 260 tonn i 1977 steg kvantumket sterkt til ca 18 000 tonn i 1983. Det siste året var det i perioder fangststopp eller kvotebegrensning. Kvantummet kunne derfor vært atskillig større.

Figur 2 viser fordelingen av fangsten prosentvis for de enkelte måneder i 1964–1983. Mesteparten ble tatt i september–desember, som regel med maksimum i oktober. I år med større innsig fortsetter fisket gjerne inn i neste år, og dette kommer da med i neste års kvantum.

Førstehåndsvarden av oppfisket kvantum har steget enormt, særlig i de tre siste årene (Tabell 2). I perioden 1957–1971 var maksimumsverdien 2–3 millioner kr og tilsvarende fangstmengde 9 000–10 000 tonn. Fangsten gikk mest til agn, i 1958 og 1965 også til olje og mel. Fra 1979–1980 har en stigende del av fangsten gått til konsum, og verdien var i 1983 kommet opp i over 44 millioner kr. Til sammenlikning var verdien av fisket av fetsild 37 mill. kr., brisling 34 mill. og uer 29 mill. kr.

Akkarfisket er som nevnt et sesongfiske som i høyden varer i 4–5 måneder, og drives for det meste med små sjarker med 1–2 manns besetning. Enkelte større båter deltar, i 1981 bl.a.

Tabell 1. Det norske akkarfiske 1977–1983. Utbytte i tonn og % fordelt på de enkelte fylker.

Fylke		1977	1978	1979	1980	1981	1982 ^x	1983 ^x
Vest-Agder	Tonn						0,3	
	%						0,0002	
Rogaland	Tonn						9,4	
	%						0,06	
Hordaland	Tonn			5	89	275	+	
	%			0,2	0,9	1,6		
Sogn & Fjordane	Tonn	+	+	+	+	165	610	157
	%					1,7	3,5	1,1
Møre & Romsdal	Tonn					60	411	239
	%					0,6	2,4	1,7
Sør-Trøndelag	Tonn					23	262	81
	%					0,2	1,5	0,6
Nord-Trøndelag	Tonn					43	52	
	%					0,3	0,4	
Nordland	Tonn	174	12	776	716	2 386	1 570	3 225
	%	66,9	3,5	46,5	24,1	24,2	9,1	22,5
Troms	Tonn	86	332	790	1 518	5 570	6 775	7 401
	%	33,1	96,5	47,4	51,1	56,6	39,2	51,7
Finnmark	Tonn			102	739	1 547	7 318	3 148
	%			6,1	24,9	15,7	42,4	22,0
Total	Tonn	260	344	1 668	2 973	9 860	17 273	14 303
							(18 371)	(17 912)

Tabell 2. Antall båter som deltok i akkarfiske i årene 1978–1983. Fangst pr båt, i tonn, i parentes.

År	1978	1979	1980	1981	1982 ^x	1983 ^x
Båtenes hjemstedsfylke						
Vestfold					1(11)	3(6,0)
Telemark						1(1,0)
Vest-Agder					5(0)	2(0)
Rogaland	2(0)				6(0,8)	18(1,4)
Hordaland		4(2,0)		1(2,0)	111(1,3)	68(0,4)
Sogn og Fjordane	+	+	+	+	184(2,7)	95(1,7)
Møre og Romsdal	3(1,5)		2(7,0)	4(2,3)	186(2,3)	280(0,9)
Sør-Trøndelag				9(2,4)	112(2,4)	77(2,0)
Nord-Trøndelag				1(27)	30(1,6)	21(1,1)
Nordland	18(0,5)	155(2,7)	143(3,1)	278(4,8)	492(3,6)	680(4,7)
Troms	91(2,3)	144(2,8)	256(3,6)	472(3,4)	867(6,0)	874(10,0)
Finnmark	4(0,3)	25(4,0)	54(11,4)	101(11,0)	553(10,2)	251(14,4)
Hele landet	116(3,0)	326(5,1)	459(6,5)	872(11,2)	2560(6,8)	2356(7,6)

x) Foreløpige tall

Fiskets Gang

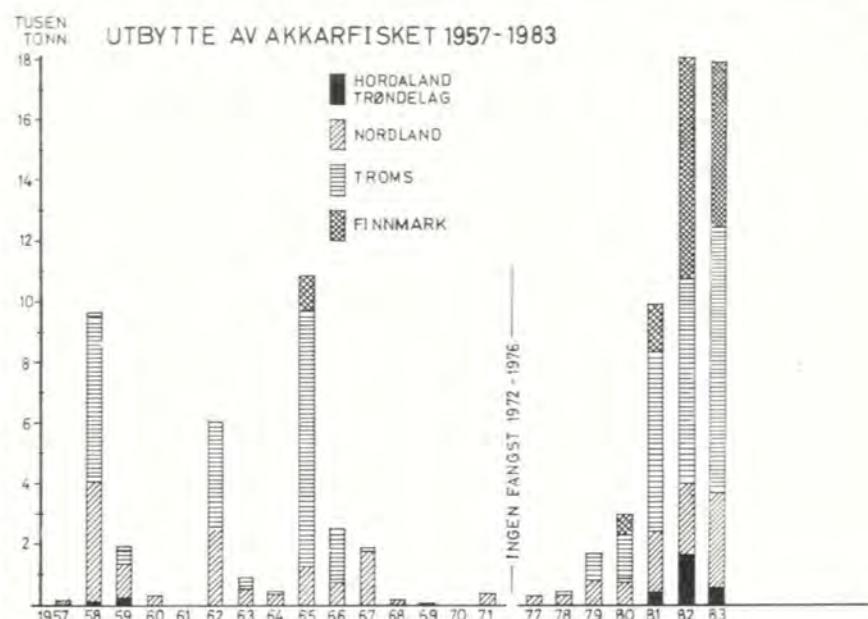
Fig. 1.
Utbytte av akkarfisket 1957–1983. De enkelte fylkernes andel er skravert.

en 90 fots reketråler som på 1–2 måneder fisket over 100 tonn akkar. Antall båter har steget fra 116 i 1978 til 2300–2500 i 1982–1983 (Tabell 2). Nordland, Troms og Finnmark har hele tiden hatt de fleste båtene, inntil 1981 over 97%, men i 1982 og 1983 kom ca 25% av båtene fra fylkene lengre sør, helt ned til Hordaland.

Båter fra Troms og Finnmark hadde størst utbytte, opp til 10–11 tonn pr båt pr sesong, Nordland opp til 5 tonn, mens båtene lengre sør med få unntak ikke kom opp i 3 tonn. En vet ikke hvor de enkelte båter har fisket, men går ut fra at fartøyene som hører hjemme fra Hordaland og nordover for det meste har levert fangsten lokalt.

I år begynte akkarfisket ved Færøyene i begynnelsen av august. Tre uker senere (uke 35) var fisket i gang utenfor Vesterålen, og akkaren hadde også vist seg ved Vestlandet og Møre.

Akkaren er et verdifullt råstoff, og på

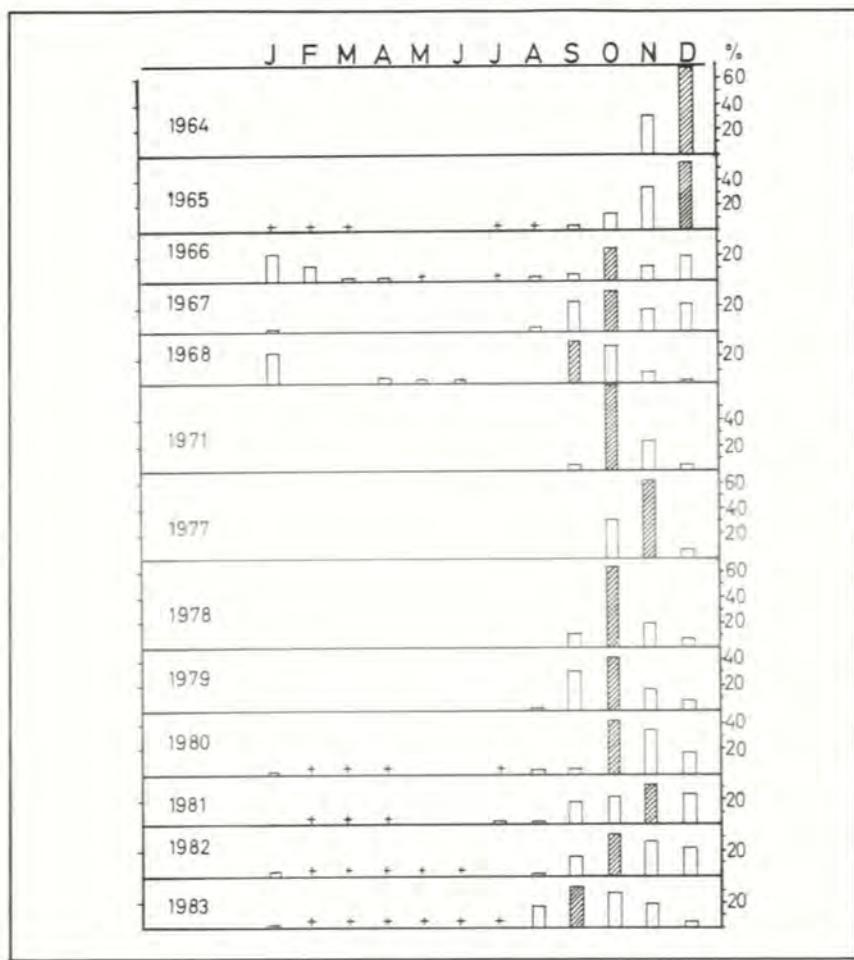
grunn av de store innsig er Norge ett av de land som har de beste muligheter for å utnytte den.

Akkaren er minst i begynnelsen av sesongen, og øker i størrelse utover høsten og vinteren. Da den små akka-

ren er mest ettertraktet til konsum, gjelder det å få fisket mest mulig fra begynnelsen av sesongen.

En håper at omsetningen kan organiseres slik at en unngår fangststopp eller kvotebegrensning.

Tallmaterialet i artikkelen er dels tatt fra den offentlige statistikk, dels stilt til disposisjon av Fiskeriøkonomisk Avdeling ved Fiskeridirektoratet.

Tabell 3. Førstehåndsverdi av akkarfisket ifølge den offentlige statistikk i mill. kr.:

1957	1958	1959	1960
0,03	2,40	0,66	0,03
1961	1962	1963	1964
0	1,98	0,23	0,19
1965	1966	1967	1968
3,17	1,21	1,18	0,07
1969	1970	1971	1972
0	0	0,34	0,32
1978	1979	1980	1981
0,44	2,91	4,68	15,65
1982	1983		
38,24	44,65		

Fig. 2.
Akkarfisket 1964–1983. Utbytte fordelt prosentvis på de enkelte måneder, med maksimum skravert.

Boka om Lofotfisket – en orgie av blinkskudd

Frank A. Janssen: «Boka om Lofotfisket». Forlaget Nord, Svolvær, 1984. 136 sider. 169 fotos. Format 21 × 28 cm. Pris kr. 195.

Journalisten, NRK-reporteren, musikeren, fjellklatreren, jegeren og forfatteren Frank A. Janssen, har virkelig gjort det store notkastet i billedbokstimen. Fra hans nyestablerte Forlaget Nord har vi nå endelig fått den etterlengtede og virkelige boka om Lofoten. Boka om Lofotfisket. Fiskerinæringen sett fra de fleste synsvinkler, men med hovedvekt på strabasene fokusert gjennom fiskernes sinn, dialekt og øyne. Ei bok med intervjuer, fotos og en smule facts.

Det er ingen tvil om at forfatteren kan formidle en nærværenhet som er svært sjeldent å finne i såkalte oppslagsbøker. Så fikk da Janssen også Vesaas-prisen for sin debutroman «Saltbingen» i 1981. Hans litterære evner skulle følgelig være klarert.

Ca. 40 personer blir intervjuet om sitt forhold til fiskerinæringa, og språket/rep liklene suser skottimellom. Reportasjeboka og saksprosaen svinger som i et skjønnlitte rært verk. Herlige utsagn fra uventede vinkler med mye musikk i språket. Stilen er knapp og tøff – men samtidig øm og forståelsesfull – i slekt med Hemingways forfatterskap. Lofoten blir nesten beskrevet

så saftfullt og flerfoldig som om regionen skulle være Europas Macondo. Som om Gabriel Garcia Marques med sine 100 dagers ensomhet er overflyttet fra Columbias skoger.

Her er de alle:

Snurrevaddirveren – den nye Lofotadelen eller commandofiskeren. Linefiskeren på yttersida – ytterværingen eller havets cowboy. Juksakallen – Lofotens bluesfisker. Garnfiskeren som tipper vilt på hester. Jern-Henrik og skårungen. Tungeskjærerne – medlemmer av det blodige lauet. Jan med trekspillet på Knusarn i Henningsvær. Væreieren. Fiskeindustriarbeideren. Spare banksjefen – i fiskernes snore. Tørrfiskvrakeren – Lofotens trollmann, svaret på Sydens vinsmaker. Folk på redningsskøyta som alltid er i nærheten. Lineegnerne. Kokka. Oppsynsjefen og betjenten. Trandamperen. Den Indre Sjømannsmisjon. Kvinneskikkelsene.

Overskriftene er aforistiske mesterverk. Hør bare på denne: «Garn: – Kan ete småstein».

Og la meg sitere sjarkeieren fra Værøy (side 20): «Ingen kommer og vekk dæ om morran. Æ skal kjempe med nebb og klør. De trur de sett trygt der oppe på Kommunen.

nen. Men det gjør de nu ikke. Det e vi som hold dem med skrivepapir og telefona. Det tør æ si. Sjøl om vi har hatt førti uværsdaga i vinter.»

Eller tørrfiskvrakeren i Stamsund om yrket sitt (side 64): «Det må sitte i blodet. En slags galskap, på en måte. Eller besettelse, det er et bedre ord. Det må være lidenskap med i bildet.»

To unge Røstfiskere (side 73): «– Ka vi bruke pengen tel? Reis tel Syden. Det gjør alle her ute. Ellers kjøp vi litt klær, bila og motorsykla.»

Lineegnerne til fiskebåten «Herleik» som har bar i Henningsvær (side 85): «– Tjener vi 35.000 på denne sesongen, så e vi fornøyde. Men vi riv ikke Skodda av Værøya heller, om det skulle bli litt mindre.»

Men det som fyller trefjerdedeler av boka er bildene. Hele 169 fotografier er det funnet plass til på de 136 sidene. Nesten alle er i farger. Forfatteren selv har tatt mesteparten, men de kjente fotografene Bjørn Eirik Olsen, Eirk Veigård, Ola Roe, Bjørn Thomassen, Thomas Rojmyr og Kjell Ove Storvik har også gitt glimrende bidrag. Jeg er blitt totalt fortapt i de visuelle dokumentasjonene av verdens mest kjente og berømte sesongfiskeri. En sann svir og orgie for øynene. Og for øvrig gjengir Fujichromefilmen vinterlyset meget godt.

Helt bakerst er det satt opp liste over samtlige båter som var med under Lofotfisket i 1983. Båtnavn, skipper, antall mann og redskap. «Les den. Det er også ei liste over kystens optimisme og diktertrang» – sier forfatteren.

Han forteller også i forordet at: «Lofotfisket blir gjerne framstilt som et Klondyke der alle tjener seg rike. Det har lite med virkeligheten å gjøre. Spennende er det. Vakkert er det også. Det hender at enkelte gjør de store varpene. Men i det lange løp er det dyktighet som skal til. Den Lofotfiskeren som gjør det godt år etter år, er ikke heldig. Han kjenner havet fra alle sider. Straumsettning, stormfall. Han kan alt om redskapet. Hvor høyt det skal stå i sjøen. Hvor mye stein som skal til. Hvor sjansene er best. Hvor mye båten tåler. Hvor hardt bruket kan røynes for det ryker.»

Han er fagmann av beste klasse.»

Jo, Lofotfisket er en digel der hundre dialekter synger. Hver båt sin egen filosof, hvert snore sin egen tanke. Lofotfisket er kultur.

Jeg anbefaler denne boka på det aller beste til alle som har en eller annen tilknytning til Lofoten – margin i Kyst-Norge, ei lense av fjell med sluser i.

Julegaven, fødselsdagsgaven, firmagaven og gaven til deg selv skulle herved være klarert!

Ragnar Sandbæk

FISKERIDIREKTORATET

Førstesekretær (vikariat)

Ved Fiskerisjefkontoret i Trøndelag, Trondheim, er det ledig 1-årig vikariat som førstesekretær. Det er ønskelig med snarlig tiltredelse.

Stillingen er primært tillagt saksbehandling og utredningsarbeid som gjelder fiskeindustrien og fangstseksjonen samt arbeid med fylkesplanen.

Søkere bør ha høyere utdanning. Godt gjennskap til fiskerinæringen i landsdelen er en fordel.

Stillingen lønnes etter statens regulativ fra I.tr. 15–21, brutto pr. år kr. 100.418 – kr. 129.554 avhengig av tidligere praksis. Lønnen er under regulering. Søkere med høyere akademisk utdanning innplasseres på I.tr. 18 som utgangspunkt, eller høyere dersom vedkommende har lang praksis. Det trekkes 2% av brutto lønn for lovbestemt medlemskap i Statens pensjonskasse.

Interesserte søker kan ta kontakt med fiskerisjef A. Albrigtsen, tlf. (07) 51 23 88 for nærmere opplysninger om stillingen.

Søknad mrk. «65/84» med kopier av vitnemål og attestar sendes Fiskerisjefen i Trøndelag, Boks 4544 Kalvskinnet, 7001 Trondheim innen 28.9.1983.

Kunngjøring fra Garantikassen for fiskere

A-trygd kan først tilstas fra det tidspunkt krav om stønad blir fremmet (poststemplrets dato).

Telefonisk melding kan gis ved sykdom, forlis, havari (forskriftenes § 2.1 a) og forlenget verkstedsopphold (forskriftenes § 2.1 d). Dato for den telefoniske melding legges til grunn for utbetalingstidspunktet, såfremt skjema sendes innen 14 dager.

Ny autopilot for fiskeflåten

Den norske produsenten av autopiloter, Robertson A/S, fortsetter sin produktfornyelse med introduksjonen av AP40 autopilot, hovedsaklig beregnet på fiskeflåten. Det nye autopilot-systemet følger AP9 piloten som kom på markedet i mai i år, og i likhet med denne tar AP40 også i bruk mikroprosessorbasert teknologi.

Det som imidlertid skiller disse to autopilotene er selve betjeningen. Robertson mener selv at AP40 er enklest å betjene av samtlige autopiloter de har produsert hittil. Den ofte kompliserte prosessen med individuelle settninger for ror, motorer etc., er redusert til et trykk på én knapp. Slik velges ett av ni «styreprogram» man har til disposisjon. Hvert enkelt av disse består av den informasjonen piloten har behov for. I praksis betyr dette at man velger det programmet som passer best til skipets egenskaper.

Når det gjelder selve styringen, er AP40 autopilot utstyrt med et nytt rorkontrollsysteem utviklet av Robertson. Dette systemet sørger for enda mer nøyaktig styring ved å ta hensyn til både rorets og styresystemets spesielle egenskaper når en kommando blir gitt. Rorstillingen blir ekstremt nøyaktig fordi oversving av roret i praksis blir eliminert.

Robertson har lagt særskilt vekt på måten en autopilot presenterer

informasjonen på til den som betjener den. I denne siste pilotgenerasjonen har bedriften tatt i bruk LCD avlesninger. AP40 er utstyrt med to slike avlesninger, en for å bekrefte betjeningsmodus og den andre for å angi kurset. Et interessant særtrekk her er at den første avlesningen anvender klar tekst valgt rett fra ett av fire språk, mens kursavlesningen er digital.

Standardutgaven av AP40 representerer betydelige framsteg på flere områder. Blant annet er det mulig å tilpasse piloten til navigasjonsmottaker, et særtrekk som Robertson har gått i bresjen for å utvikle. Ved å ta hensyn til NMEA spesifikasjonen, kan både Loran C og Decca mottakere tilpasses AP40 autopilot. På denne måten blir det mulig for autopiloten å kombinere kontroll av både styring og navigering. I åpen sjø kan denne doble kontrollen kutte ned bunnstoffforbruket såvel som seilingstiden.

Den nye autopiloten fra Robertson A/S.

Verdi av utførsel av fisk og fiskeprodukter, selfangst- og hvalfangstprodukter juli 1984

	Jan.-juli 1984 kr. 1 000
Fisk og fiskeprodukter	
Fisk, krepssdyr og bløtdyr	2 672 301
Fisk, krepssdyr og bløtdyr, tilberedt eller konservert	850 753
Sildolje og annen fiskeolje	118 671
Tran (herunder haitran og høyvitaminholdig tran og olje)	26 154
Herdet fett (fra fisk og sjøpatte-dyr)	151 657
Mjøl og pulver av fisk, krepssdyr eller bløtdyr	425 226
Tang- og taremjøl	3 388
Andre fiskeprodukter	40 691
I alt 4 288 841	
I alt jan.-juli 1983	4 065 612

Hvalfangstprodukter:

Hvalkjøtt	189
Hvalolje	—
Sperm- og bottlenoseolje	—
Hvalkjøttekstrakt	—
Kjøttmjøl	47
Andre hvalfangstprodukter	388
I alt	624
I alt jan.-juli 1983	3 218

Selfangstprodukter:

Selolje	—
Rå og beredte pelsskinn av sel, kobbe eller klapmyss	6 672
I alt	6 672

I alt jan.-juli 1983

18 947

**Ekkolodd
Sonar
Navigasjonsutstyr
Med 2 års garanti!**

SKIPPER

Ikrafttredelse av lov om saltvannsfiske m.v. Forskrifter om fiske i sjøen på son- og helligdager.

Ved Kongelig Resolusjon av 10. august 1984 er det fastsatt:

I Lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. (saltvannsfiskeloven) trer i kraft 15. august 1984.

II § 14, § 15, § 26 og § 42 i saltvannsfiske-loven gjelder så langt de passer for annen virksomhet enn fiske.

III Forskrift om fiske i sjøen på son- og helligdager.
I medhold av § 13 femte ledd i lov av 3. juni 1983 om saltvannsfiske m.v.

§ 1 Forbudet i § 13 første ledd (helligdagsfrendingen) i lov av 3. juni om saltvannsfiske m.v. gjelder ikke i:

- 1) Fiskerisonen i havområdene ved Jan Mayen, opprettet ved kgl.res. av 23. mai 1980,
- 2) fiskevernsone i havområdene utenfor Svalbard, opprettet ved kgl.res. av 3. juni 1977,
- 3) Svabards territorialfarvann og indre farvann.

- § 2 Helligdagsfrendingen gjelder ikke utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene. Dette unntak gjelder likevel ikke for:
- 1) Fiske etter makrell, hestemakrell og størje i hele den økonomiske sonen og

2) fiske etter sild og brisling innenfor 90 nautiske mil fra grunnlinjene.

§ 3

Helligdagsfredningen gjelder ikke i området mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene i tidssom og i de områder der det er tillatt å drive fiske med trål etter andre fiskearter enn lodd, jfr. forskrift om trålfiske innenfor fiskerigrensen fastsatt ved kgl.res. av 25. juni 1971 med senere endringer.

§ 4

Fiskeridepartementet kan endre denne forskriften.

§ 5

Denne forskrift trer i kraft straks.

§ 1

Forbudet i § 13 første ledd (helligdagsfrendingen) i lov av 3. juni om saltvannsfiske m.v. gjelder ikke i:

- 1) Fiskerisonen i havområdene ved Jan Mayen, opprettet ved kgl.res. av 23. mai 1980,
- 2) fiskevernsone i havområdene utenfor Svalbard, opprettet ved kgl.res. av 3. juni 1977,
- 3) Svabards territorialfarvann og indre farvann.

§ 2

Helligdagsfrendingen gjelder ikke utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene. Dette unntak gjelder likevel ikke for:

- 1) Fiske etter makrell, hestemakrell og størje i hele den økonomiske sonen og

Fiskeridirektøren har den 17. august 1984 i medhold av Fiskeridepartementets forskrifter av 15. desember 1983 om regulering av rekefiskeri i 1984, foretatt følgende endring i Fiskeridirektørens forskrifter av 29. desember 1983:

I Paragraf 1, 2. ledd, skal lyde:

Unntatt fra forbudet i første ledd er et område begrenset i øst av en rett linje fra N 70°17' E 31°04' til N 70°09' E 31°36' og videre langs grensen mot Sovjet til Grense-Jakobselv og begrenset i vest av en rett linje fra N 70°04' E 29°44,5' til N 69°58,5' E 29°41,5'.

II Disse endringene trer i kraft den 17. august 1984 kl 1800.

Etter dette har forskriftene følgende ordlyd:

§ 1

Det er forbudt å fiske etter reker med trål i Varangerfjorden innenfor et område avgrenset av en linje trukket fra Hornøy fyr og rettvisende øst langs 70°23' n.br. til Sovjetsone og videre langs grensen mot Sovjet til Grense-Jakobselv.

Unntatt fra forbudet i første ledd er et område begrenset i øst av en rett linje fra N 70°17' E 31°04' til 70°09' E 31°36' og videre langs grensen mot Sovjet til Grense-Jakobselv og begrenset i vest av en rett linje fra N 70°04' E 29°44,5' til N 69°58,5' E 29°41,5'.

III Disse forskrifter trer i kraft 1. januar 1984.

§ 2

Forskrifter om sommerloddefisket ved Jan Mayen i 1984.

Fiskeridirektoren har den 7. august 1984 med hjemmel i § 4, annet ledd i Fiskeridepartementets forskrifter av 26. juli 1984 fastsatt følgende forskrifter:

§ 1

På andre tur fra fiskersonen ved Jan Mayen vil bare 85% av det landførte kvantum fra det enkelte fartøy bli belastet farøykvoten.

§ 2

Disse forskrifter trer i kraft straks.

Forskrifter for fredning av kystbrisling 1984

I medhold av kapittel 1 i forskrifter av 13. november 1961 om fredning av brisling og hermetisk nedlegging av brisling og småsild har Fiskeridirektøren den 14.8.1984 fastsatt følgende forskrift:

§ 1

Det er inntil videre forbudt å fiske brisling i Aasfjorden, sjøkart nr. 220, innenfor en rett linje mellom Vaabergen og Slægga.

Forbuddet gjelder fra onsdag 15.8.1984d kl. 0000.

Endring i forskrifter om regulering av fiske etter Mussa i 1984.

Med hjemmel i §§ 1 og 37 i lov av 25. juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene jfr. kgl.res. av 17. januar 1964 og 8. januar 1971 har Fiskeridepartementet den 14. august 1984 bestemt:

I Fiskeridepartementets forskrifter av 10. juli 1984 om regulering av fiske etter mussa gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:
Det er forbudt å ta opp av sjøen, låssette eller omsette mussa som er under 12,5 cm og over 16,5 cm.
Uten hinder av forbudet i første ledd, kan

Forskriftene har etter dette følgende ordlyd:
Forskrifter om regulering av fisket etter mussa i 1984.

Fiskeridepartementet har den 10. juli 1984 med hjemmel i §§ 1 og 37 i lov av 25. juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene jfr. kgl.res. av 17. januar 1964 og 8. januar 1971 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltakelsen i fisket, jfr. kgl.res. av 8. september 1972 fastsatt følgende forskrifter:

§ 1
I de tidsrom og i de områder som Fiskeridirektøren bestemmer kan det fiskes inn til 200.000 skiepper mussa i området sør for 62°11' n.br.

Fra 17. juli og inntil fisket åpnes etter første ledd, kan Fiskeridirektøren etter anmodning fra vedkommende salgsdag tillate opp tak av brislingfangster som inneholder en i hver landing ha inntil 20 % i vekt av sild under 12,5 cm og inntil 20 % i vekt av sild over 16,5 cm dog slik at summen ikke overstiger 20 %.

Disse forskrifter trer i kraft straks.
Forskriftene har etter dette følgende ordlyd:
Forskrifter om regulering av fisket etter mussa i 1984.

Endring i forskrifter av 15. juni 1984 om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak i 1984.

Med hjemmel i § 8 i forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak i 1984, har Fiskeridepartementet 10. august bestemt:

I hver landing ha inntil 20 % i vekt av sild under 12,5 cm og inntil 20 % i vekt av sild over 16,5 cm dog slik at summen ikke overstiger 20 %.

Disse forskrifter trer i kraft straks.
Forskriftene har etter dette følgende ordlyd:
Forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak, gjøres følgende endring:

Forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak i 1984.

I medhold av §§ 1 og 4 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiske og § 6 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltakelsen i fisket er det ved kgl.res. av 15. juni fastsatt følgende forskrifter:

§ 1
Det er forbudt for ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak, gjøres følgende endring:
§ 2
Fiskeridirektøren kan stanse fisket når kvoten i § 1, første ledd er beregnet oppfisket.

§ 3
Kvoten i § 1, første ledd er forbeholdt de fartøy som har adgang til å fiske brisling, jfr. kgl.res. av 30. mars 1979.

§ 4
Det er forbudt å ta opp av sjøen, låssette eller omsette mussa som er under 12,5 cm og over 16,5 cm.
Uten hinder av forbudet i første ledd, kan en i hver landing ha inntil 20 % i vekt av sild

§ 1 skal lyde:
Det er forbudt for ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak i 1984, har Fiskeridepartementet 10. august bestemt:

I hver landing ha inntil 20 % i vekt av sild under 12,5 cm og inntil 20 % i vekt av sild over 16,5 cm dog slik at summen ikke overstiger 20 %.

Disse forskrifter trer i kraft straks.
Forskriftene har etter dette følgende ordlyd:
Forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak, gjøres følgende endring:

Forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnotfartøy på 70 fot l.l. eller mer sør for 62° N og i Skagerrak i 1984.

I medhold av §§ 1 og 4 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiske og § 6 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltakelsen i fisket er det ved kgl.res. av 15. juni fastsatt følgende forskrifter:

§ 1
Fiskeridirektøren fastsetter fartøykvote og turkvote på grunnlag av antallet deltagende fartøy.

§ 2
Fartøy nevnt i § 2 som skal ta del i fisket, må melde fra skifflig til Fiskeridirektøren. Fiskeridirektøren kan fastsette frist for påmelding. Fartøy som er med i dette fisket, kan ikke ta del i sommerlodefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen og i Barentshavet i 1984.

§ 3
Konsekjonspliktige ringnotfartøy kan uten hinder av forbudet i § 1 fiske inntil 7.500 tonn makrell til meneskemat fra 15. august 1984.

§ 4
Det er forbudt for fartøy som er tildekk kvote etter § 2 å fiske makrell innenfor 40 n.m. av grunnlinjen sør for 59° N.

§ 5 Ringnottartøy på 70 fot lengste lengde eller mer, men under konsejsjonsplikten (frt. forskrifter av 2. mars 1979) og som har levert makrellfangst fisket i området nevnt i § 1 i 1981, 1982 eller 1983, kan uten hinder av forbudet i § 1 fiske samlet inntil 2.000 tonn makrell til menneskemåten fra 23. juli 1984. Fiskeridirektøren fastsetter fartøykvote og turkyote på grunnlag av talltet på deltagende fartøy.

Fartøy nevnt i denne paragraf må melde seg på til Fiskeridirektøren innen 15. juli 1984.

Når kvotene nevnt i § 2 eller § 5 er beregnet opp til kan Fiskeridirektøren stanse fisket for vedkommende fartøygruppe.

§ 6 Sild- og brislingfangster kan ha inntil 20% makrell i vekt ved hver landing.
Hestimakrellfangster kan ha inntil 10% makrell i vekt ved hver landing.
Makrellfangster kan ha inntil 5% sild i vekt ved hver landing.
Fiskeridirektøren kan fastsette regler om prøver og kontroll av fangster nevnt i denne paragrafen.

§ 7 Fiskeridepartementet kan endre forskrifterne.

§ 8 Forsettlig eller uaktsomt brudd på disse forskrifterne blir straffet med bøter med hjemmel i § 69 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskeriene eller § 11 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket.

§ 9 Disse forskriftene trer i kraft straks.

under 12,5 cm og inntil 20% i vekt av sild over 16,5 cm, dog slik at summen ikke oversyrer 20%.

§ 5 Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter om gjennomføring og kontroll av disse forskriftene, herunder regler om kontroll og prøver av fangstene.

§ 6 Forsettlig eller uaktsomt brudd på disse forskrifterne blir straffet med bøter med hjemmel i § 11 i lov av 16. juni 1972 eller § 80 i lov av 25. juni 1937.

§ 7 Disse forskrifter trer i kraft straks.

§ 8 Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter om gjennomføring og kontroll av disse forskriftene, herunder regler om kontroll og prøver av fangstene.

§ 9 Forsettlig eller uaktsomt brudd på disse forskrifterne blir straffet med bøter med hjemmel i § 69 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskeriene eller § 11 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket.

§ 10 Disse forskriftene trer i kraft straks.

Sildesalstag eller Fellsildfiskernes Salgsdag innen 20. juli. Det er forbudt for uinnmeldte fartøy å delta i fisket.

Fartøy som ikke har påbegynt fisket i Barentshavet innen 22. september kl. 0000 vil ikke kunne delta i fisket.

Fiskeridirektøren kan i særlige tilfelle dispensere fra bestemmelser i fjerde ledd,

§ 16

De deltagende fartøy kan nytte faktisk lastekapasitet under fisket.

§ 11

Det kvartert det enkelte fartøy er gitt tillatelse til å fiske kan ikke overføres til annet fartøy, men må fiskes og leveres av det kvoteberettigede fartøy.

Fiskeridirektøren kan ved forlis, havari o.l. dispensere fra forbudet i første ledd.

§ 12

Det er forbudt å fiske eller beholde om bord lodd som er mindre enn 11 cm.
Uten hindrer av forbudet i første ledd kan inntil 10% i antall av hver landing bestå av lodd under fastsatt minstemaal.

§ 13

Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter om gjennomtøring og uttylling av reglene i disse forskrifter.

§ 14

Det er forbudt å føre i land eller omsette lodd som er fanget i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av disse forskrifter.

Uakt som eller forsettlig overtrædelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av disse

forskrifter straffes med bøter i henhold til § 69 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskeriene og § 11 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket.

§ 16

Disse forskrifter trer i kraft straks.

Samtidig oppheves Fiskeridepartementets forskrifter av 15. desember 1983 om regulering av loddefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen i 1984.

§ 11

Det kvartert det enkelte fartøy er gitt tillatelse til å fiske kan ikke overføres til annet fartøy, men må fiskes og leveres av det kvoteberettigede fartøy.

Fiskeridirektøren kan ved forlis, havari o.l. dispensere fra forbudet i første ledd.

§ 12

Det er forbudt å fiske eller beholde om bord lodd som er mindre enn 11 cm.
Uten hinder av forbudet i første ledd kan inntil 10% i antall av hver landing bestå av lodd under fastsatt minstemaal.

§ 13

Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter om gjennomtøring og uttylling av reglene i disse forskrifter.

§ 14

Det er forbudt å føre i land eller omsette lodd som er fanget i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av disse forskrifter.

§ 15

Uakt som eller forsettlig overtrædelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av disse

Regler for kvalitetsgradering av oppdrettet laksefisk.

- Med hjemmel i Fiskeridepartementets midlertidige forskrift av 17. august 1984 om kvalitetsgradering av oppdrettet laksefisk § 2 har Fiskeridirektøren den 21. august 1984 fastsatt følgende regler om kvalitetsgradering av oppdrettet laksefisk:
- Klasse Superior.**
Fisken skal være tom i mage og tarm, godt utblodd og ha en form, farge og utseende tilsvarende som normalt for arten. Fisken skal ikke ha ytre tegn på kjønnsmodning. Eksterne skar skal ikke medtas.
- Følgende feil kan aksepteres:
- Moderat skjeittap.
  - Antydning til skyggeaktige, dels depigmenterte partier på ryggsiden.
  - Mindre blodninger i skjellommene ved gattfinnen.
  - Ubetydelig antall mindre blodninger under bukhinnen.
  - Stør eller svake skygger av mørkt fargestoff (melanin) under bukhinnen.
  - Deformerte, men avhelle finner.
- Klasse Produktionsfisk.**
I denne klasse inngår fisk med en kjøttfarge som er tydelig svakere enn det som kan aksepteres som normalt for vedkommende laksefisk. Fisk som er nedgradert fra klasse Superior og Ordinær p.g.a. mangelfull rengjøring kan aksepteres.
- Følgende feil kan dessuten aksepteres:
- Ikke utblodd.
  - Ekstrem feliskjæring, sterkt gallemisfarging, sprikende bukbein.
  - Manglende spor og omfattende ikkeavhelle finneskader.
- Klasse Ordinær.**
Fisken kan før sløyting inneholde rester av tor i mage/tarm, være mangelfullt utblodd, men skal ha en kjøttfarge som er normal for vedkommende laksefisk.
- Følgende feil kan aksepteres:
- Skjeiv ryggsøyle eller mindre misdannelser.
  - Moderate ytre tegn på kjønnsmodning, likevel hovedsaklig blank.
  - Mindre hudsår eller moderate hudforandringer underhuden inntatt.
- Avgrensende hud og/eller kjøtsår i begrenset antall.
- Tydelig kjønnsdrakt, evtl. brunfisk.
  - Sterk avmagring eller deformering.
  - Sår i hoderegionen der underhuden er borte.
- Omfattende hudforandringer der underhuden er intakt.
- Tydelige blodninger ved finnestrelinne mellom finnestrelinne.
  - Omfattende tap av skjell.

- Småblodninger i muskulaturen.
- Omfattende spalting og revner.

Fisk som skal kondemneres.

Sjødød fisk og fisk som ikke oppfyller minstekravene til Produksjonsfisk skal kondemneres.

Liklede skal mistarget fisk eller fisk med en for arten avvikende (fremmed) lukt eller smak eller som inneholder restkonsentrasjoner av medisiner eller andre kropsstremmede stoff i uakseptable mengder kondemneres.

Ikrattreden.

Disse regler trer i kraft 1. oktober 1984.

§ 11

Bifangst.

Farty som har fiske opp kvoten sin etter § 9, kan ved fiske etter andre fiskesalslag taka 10% bifangst av torsk rekna i vekt av heile fangsten i kvar landing. Bifangstar som overstig 10%, skal reknaast som overfiske av kvoten etter §9.

KAP. IV.

Uflytande reglar.

§ 12

Fiskeridirektøren kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av desse forskriftene.

KAP. V.

Strafferegler.

§ 13

Aktlause eller forsettelege brot på desse forskriftane og medverknad til slike brot blir straffa med bøter, jfr. § 69 i lov om saltvannsfiskeriene og § 11 i lov om regulering av delakelsen i fisket av 16. juni 1972 og § 13 i lov av 20. april 1951 om fiske med trål.

KAP. VI.

Iverksetting.

§ 14

Desse forskriftene trer i kraft 1. januar 1984. Samstundes blir midlertidige forskrifter av 22. november 1983 om fiske etter torsk nord for 62° n.br. i 1984 med konvensjonelle redskapar og med slike redskapar i kombinasjon med trål oppheva.

og forbodsperioden etter første ledd c) til mandag 7. mai 1984 kl 2400 og måndag 30. april kl 2400 for Finnmark.
I området nord for 67° n.br. er det forbode å fiske etter torsk med andre reiskapar enn:

- a) trål, juksa og ruser og å ha andre reiskapar enn ruser stående i sjøen for fiske etter torsk fra fredag 29. juni kl 2400 til søndag 5. august 1984 kl 2400.
- b) trål og ruser og å ha andre reiskapar enn ruser stående i sjøen for fiske etter torsk fra fredag 14. desember 1984 kl 2400 til mandag 31. desember 1984 kl 2400.

For fiske med snurrevad gjeld forbodsperioden etter fjerde ledd a) til mandag 6. august 1984 kl 2400.

Reiskap som grunna over ikkje kan dragast innen forbodstidene etter denne paragrafen tek til, skal dragast så smart råd er etter at verhindringa er over.

§ 3

Sportsfiske.

Forbodet mot fiske etter torsk i §§ 1 og 2 gjeld og sportsfiske. Fiskeridirektøren kan etter søknad dispensera frå dette forbodet. Uten hinder av forbodet i første ledd kan det likevel fiskast til eige konsum med stong og handsnore. Fisket må avgrensast til dei kvanta av torsk som går med til egen huslyd sin trong for torsk fisk i forbodsperiodane nemnde i §§ 1 og 2.

Fangst som nemnd i første ledd kan ikkje omseljast eller tilverkast for sal. Fiske med juksa-maskin vert ikkje å reke som handsnore etter denne paragrafen.

bifangstar av torsk ved fiske etter andre fiskeslag enn 15% aust for Sværholtt i Finnmark og 10% i andre kystområder, begge rekna i vekt av heile fangsten om bord eller ved landing.

- Garmmengde.
Ingen båt må bruke flere garn enn det som kan røktast dagleg.

KAP. II.

Kvoteregulering av fartøy som fiskar etter torsk berre med konvensjonelle reiskapar og fartøy som fiskar med slike reiskapar i kombinasjon med reketrål og trål.

§ 6

Maksimalkvote for fartøy som fiskar med konvensjonelle reiskapar.
Kvart fartøy som fiskar torsk med andre reiskapar enn trål kan i 1984 ikkje fiske meir enn 400 tonn torsk rund vekti i området nord for 62° n.br. Farty som har konseasjon for å drive trålfsike etter torsk, jfr. forskrifter om tillatelse til å drive fiske med trål av 28. april 1978, og som driv slike fiske i kombinasjon med garn, line eller juksa kan heller ikkje fiske meir enn 400 tonn torsk i nemnde område.

Farty som har fiska opp maksimalkvoten etter første ledd kan ved fiske etter andre fiskelags tak 10% bifangst av torsk rekna i vekt av heile fangsten i kvar landing. Fangst av torsk som overstig 10% skal reknaast som overfiske av maksimalkvoten etter første ledd.

§ 7
Kvote for fartøy med konseasjon for reketrål-fiske.

Farty med konseasjon for trålfsike etter reker, jfr. §§ 1 og 2, er det forbode å ta større jfr. midlertidige forskrifter om adgangen til å

§ 4

Bifangst.

I periodane med forbod mot fiske etter torsk, jfr. §§ 1 og 2, er det forbode å ta større

§ 7

Endring i forskrifter av 15. desember 1983 nr. 1824 om fiske etter torsk nord for 62° n.br. i 1984 med konvensjonelle reiskapar, med slike reiskapar i kombinasjon med trål og bifangst av torsk ved annet fiske m.m. (Torskereguleringsforskriftene).

Med heimel i §§ 4 og 13 i lov om saltvannsfiske m.v. av 3. juni 1983 har Fiskeridepartementet den 23. august 1984 bestemt:

I forskrifter av 15. desember 1983 (nr. 1824) om fiske etter torsk nord for 62° n.br. i 1984 med konvensjonelle reiskapar, med slike reiskapar i kombinasjon med trål og bifangst av torsk ved annet fiske m.m. (Torskereguleringsforskriftene) gjelder ein følgjande endring:

Fiskestopp.

I området nord for 62° 11,2' n.br. er det forbode å fiske etter torsk med andre reiskapar enn trål og ruser og å ha andre reiskapar enn ruser staande i sjøen for fiske etter torsk frå fredag kl 2400 til søndag kl 2400 i tida frå 8. juni til og med 17. september 1984.

Reiskap som grunna over ikkje kan draast innan forbodstida etter første og andre ledd tek til, skal dragast så snart fård er etter at verhindringa er over.

Fiskestopp.

I området nord for 62° 11,2' n.br. er det forbode å fiske etter torsk med andre reiskapar enn ruser staande i sjøen for fiske etter torsk:

II

Denne endring trer i kraft straks. Etter denne endringane har forskriftane denne ordlyden:

Forskrifter om fiske etter torsk nord for 62° n.br. i 1984 med konvensjonelle reiskapar, med slike reiskapar i kombinasjon med trål og bifangst av torsk ved annet fiske m.m. (Torskereguleringsforskriftene).

Forbodet under første ledd bokstav c gjeld ikkje for fiske med luksa og lime i tida frå søndag 29. april 1984 kl 2400 til søndag 6. mai kl 2400. Forbodet under første ledd bokstav c gjeld heller ikkje for Finnmark i tida frå søndag 29. april 1984 kl 2400 til søndag 6. mai kl 2400.

For fiske med surrevad gjeld forbodsperioden etter første ledd a) til mandag 30. januar 1984 kl 2400, forbodsperioden etter første ledd b) til tysdag 6. mars 1984 kl 2400

drive trålviske etter reker av 23. juni 1978 (Reketrafikkforskriften), kan i 1984 ikkje fiske meir enn totalt 5.500 tonn torsk rund vekt i området nord for 62° n.br.

Kvart farty som har konvensjon for trålviske etter reker, kan i 1984 ikkje fiske meir enn 175 tonn rund vekt i området nord for 62° n.br.

Kvart farty som har konvensjon for trålviske etter reker kan i 1984 ikkje fiske meir enn 175 tonn torsk rund vekt i området nord for 62° n.br.

Farty som i 1984 blir tildeilt konvensjon for trålviske etter reker, kan ikkje fiske meir enn 175 tonn torsk rund vekt i tidsrommet 15. mai 1984 til og med 31. desember 1984 eller meir enn 400 tonn torsk rund vekt i tidsrommet 1. januar 1984 til og med 31. desember 1984 i området nord for 62° n.br.

Fiskerdirektøren kan stoppe fisket når det er utrekna at totalkvoten etter første ledd er oppfiska. Etter at totalkvoten etter første ledd er oppfiska kan det ved fiske etter andre fiskeslag takast 10% bitangst av torsk rekna i vekt av heilefangsten i kvar landing. Denne bitangstregeleien gjeld også for farty som har fiska opp kvoten etter andre ledd før fisket er stoppa etter tredje ledd. Bifangst av torsk som overstig 10% skal rekna som overfiske av kvoten etter andre ledd.

§ 8

Kvoterregulering av farty med konvensjon både for reketrafiske og torsketrålviske.

Reglane i § 7 gjeld og for farty som kjem inn under § 6 punkt 2 i forskrifter om regulering av trålviske etter torsk nord for 62° n.br. i 1984 av 15. desember 1983, som i tillegg til konvensjon for trålviske etter reker også har konvensjon for trålviske etter torsk, jfr. forfisket av 16. juni 1972.

skriften om tildeiling av tillatelse til å drive fiske med trål av 28. april 1978.

KAP. III.
Maksimalkvote for farty som driv fiske med garn og line etter botnisk i andre lands soner.

§ 9

Farty som driv fiske med garn og line etter torsk, hyse, sei, kveite, blåkveite, pigghå, lange, blålange og brosme i sonene til andre land kan i 1984 ikkje fiske meir enn totalt 175 tonn torsk rund vekt med andre reiskap enn trål i norsk sone mellom 62° n.br. og 65° n.br. og i området nord for 65° n.br. og aust for 0-meridianen. Sonene til andre land omfattar i §§ 9, 10 og 11 i EF-sona, færøysk sone, islandssone og NAFO-området.

§ 10

Registreringsplikt og reglar om overfiske.
Farty som i 1984 vil drive fiske med garn og line i sonene til andre land etter dei fiskelagsa som er nemnde i § 9, må seinast 13. februar 1984 registrerast hos Fiskeridirektøren.

Farty som har overfiska kvoten etter § 9, første ledd, eller som ikkje seinast 13. februar 1984 er registrert etter § 10, kan i 1984 ikkje drive fiske med garn og line i sonene til andre land etter dei fiskelagsa som er nemnde i § 9. I slike tilfeller gjeld maksimalkvoten på 400 tonn i § 6. Utan omsyn til forbodet i andre ledd kan Fiskeridirektøren tiltae eit farty å drive slikt fiske i sonene til andre land som nemnd i § 9, når overfisket av maksimalkvoten etter § 9 blir inn drengen av vedommende salgsdag; jfr. § 10b i lov om regulering av deltakeisen i

er egnet), levert til oppmaling eller des-
truert.

- B. Påføres fargestoff direkte på varen for å
markere at varen ikke er folkemat.
Klage over vedtak om å nekte omsetning til
folkemat har oppsettende virkning.

Dispensasjon.
Fiskeridirektøren kan i særlige tilfelle dis-
pensere fra denne forskriften.

§ 8

Straff.
Overtredelse av denne forskriften straffes i
henhold til § 11 i lov om kvalitetskontroll
med fisk og fiskevarer o.a. av 28. mai 1959
nr. 12.

§ 9

Ikrattreden.
Denne forskriften trer i kraft 1. oktober 1984.

den tildelte fartøykvote ved Jan Mayen
trekkes fra fartøykvoten i Barentshavet.

IIa. FISKE VED JAN MAYEN

§ 3

Det i § 1 annet ledd fastsatte kvantum for
Jan Mayen fordeles av Fiskeridirektøren på
de deltagende ringnotfartøyer etter følgende
fordelingsnokkel:

1.000 hl + 30% av tillatt lastekapasitet
inntil

10.000 hl. + 15% av tillatt lastekapasitet fra
10.000 hl. til

12.000 hl. + 5% av tillatt lastekapasitet
over 12.000 hl.

Fartøyets samlede loddekvote finnes ved å
multiplisere den kvote (basiskvoten) som
framkommer etter nevnte fordelingsnokkel
med den faktor en får ved å dividere
totalkvoten med summen av alle deltagende
fartøyers basiskvoter.

Dersom totalkvoten ved Jan Mayen ikke
blir oppfisaket blir alle fartøykvotene ved Jan
Mayen redusert tilsvarende.

IIb. FISKE I BARENTSHAVET

§ 6

Det i § 1 annet ledd fastsatte kvantum for
Barentshavet fordeles av Fiskeridirektøren
på de deltagende ringnotfartøyer etter følg-
ende fordelingsnokkel:

1.000 hl + 30% av tillatt lastekapasitet

inn til

10.000 hl + 15% av tillatt lastekapasitet fra
10.000 hl til

12.000 hl + 5% av tillatt lastekapasitet
over 12.000 hl.

Fartøyets samlede loddekvote finnes ved å
multiplisere den kvote (basiskvoten) som
framkommer etter nevnte fordelingsnokkel
med den faktor en får ved å dividere
totalkvoten med summen av alle deltagende
fartøyers basiskvoter.

III. GENERELLE BESTEMMELSER

§ 7

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når
kvotene i § 1 annet ledd er beregnet
oppfisaket.

§ 8

De deltagende fartøy skal i god tid før
utsending melde fra til vedkommende
salgsdag.

§ 9

Fartøy som er påmeidt til fisket etter sild i
Skagerak, vest av 4° v.l. og EF-sonen i
Nordsjøen og makrell i Nordsjøen i 1984
kan ikke delta i sommerloddfisket.
Øvrige fartøy som ønsker å delta i som-
merloddfisket må melde seg til Noregs

§ 5

Fiskeridirektøren kan fastsette utseilingss-
topp for fiske i fiskerisonen ved Jan Mayen.
Fiskeridirektøren kan blant de deltagende

Endring i forskrifter av 26. juli 1984 om regulering av sommerlodddefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen og i Barentshavet i 1984.

I medhold av §§ 1 og 4 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskerne jfr. kgl.res. av 17. januar 1964 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket, jfr. kgl.res. av 8. september 1972 har Fiskeridepartementet 14. august 1984 bestemt:

I Fiskeridepartementets forskrifter av 26. juli 1984 om regulering av sommerlodddefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen og i Barentshavet i 1984 gjøres følgende endring:

Denne forskrift trer i kraft straks.

Etter disse endringene har forskriften følgende ordlyd:

I Fiskeridepartementets forskrifter av 26. juli 1984 om regulering av sommerlodddefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen og i Barentshavet i 1984 gjøres følgende endring:

Midlertidig forskrift om kvalitetsgradering av oppdrettet laksefisk.

I medhold av lov om kvalitetstkontroll med fisk og fiskevarer o.a. av 28. mai 1959 nr. 12 §§ 2 og 3 og kgl.res. av 8. april 1960 med senere endring, har Fiskeridepartementet den 17. august 1984 fastsatt følgende midlertidig forskrift om kvalitetsgradering av oppdrettet laksefisk:

I Anvendelsesområde. Bestemmelserne i denne forskriften gjelder for oppdrettet laksefisk.

§ 1
Utsortering og kvalitetsgradering.
Oppdrettet laksefisk sorteres og kvalitetsgraderes for pakking. Fisk som ikke pakkes før tilvirkning, sorteres og kvalitetsgraderes før tilvirkning.
Ved kvalitetsgraderingen skal fiskens ytre og indre utseende og egenskaper vurderes. Fisken sorteres og graderes i tre klasser som benevnes: «Superior», «Ordinar» og «Produksjonsfisk».

Klassen «Superior» består av fagmessig behandlet fisk uten vesentlige feil.
Klassen «Ordinar» består av fisk med mindre feil.
Klassen «Produksjonsfisk» består av fisk med slike feil at fisken eller deler av den ikke skal omsettes i sin naturlige form, men tillates kun benytte i bearbeidede produkter i form av postei, farse m.v.

Forskrifter om regulering av sommerlodddefisket i fiskerisonen ved Jan Mayen og i Barentshavet i 1984.

Fiskeridepartementet har 26. juli 1984 fastsatt følgende forskrifter med hjemmel i §§ 1 og 4 i lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskerne jfr. kgl.res. av 17. januar 1964 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket, jfr. kgl.res. av 8. september 1972:

I. TOTALKVOTEN

Det er forbudt å fiske loddde i det nordøstlige Atlanterhav øst for 0-meridianen, i Barentshavet og i fiskerisonen ved Jan Mayen.
Uten hinder av forbudet i første ledd kan norske ringnotfartøy fra 1. august 1984 kl. 0000 fiske inntil 105 000 tonn (1,08 mill. hl.) loddde i fiskerisonen ved Jan Mayen og fra 1. Fangst ved Jan Mayen som overstiger

Fiskeridirektøren kan gi nærmere regler om kvalitetsgradering og utsortering.

§ 3
Merking.
Kasser og/eller annen ytteremballasje skal i tillegg til andre påbudte merker (jfr. fiskforskriftenes § 46) være merket med kvalitetsklasse. Klassene nevnt i § 2 kan eventuelt forkortes; Sup., Ord., Prod. Fiskeridirektøren kan gi nærmere regler om merking.

§ 4
Underretning til Kontrollverket.
Pakker plikter å underrette vedkommende distriktskontor i Fiskeridirektorats Kontrollverk i god tid før pakking, helst så snart fisken er satt til sulting.

§ 5
Påbud om sløyning.
Dersom det er rimelig å anta at fisken har indre kvalitetslyter som kan influere på kvalitetsgraderingen, skal slik fisk sløytes, hvoretter kvalitetsgradering foretas. Kontrollverket kan påbø sløyning av hele eller deler av fiskepartier.

§ 6
Fisk som ikke skal omsettes til folkemat.
Fisk som ikke tilfredsstiller fastsatte krav til produksjonsfisk eller som ikke kan anses som sunn og frisk skal stoppes for omsetning til folkemat og tillates ikke flyttet. Fisk som ikke egner seg til folkemat kan: A. Påbøys innarbeidet i dyrefør (dersom den

Midlertidige forskrifter om oppgaveplikt for norske trålere.

Fiskeridepartementet har den 10. august 1984 i medhold av § 9 i Lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsiske m.v. bestemt:

§ 1.

Den som får tillatelse til å drive fiske med trål pålegges å gi oppgaver over fangstkvantum, fangsttid, fangstområde, fangstens verdi, hvor og til hvilken anvendelse fangsten er levert og regnskap for vedkommende trålartøy drift.

§ 2.

Slike oppgaver som omhandlet under § 1 skal intil videre avgis til Fiskeridirektøren i den utstrekning og etter slike forskrifter som Fiskeridirektøren bestemmer.

§ 3.

Disse forskrifter trer i kraft 15.8.84. Samtidig oppheves Fiskeridepartementets forskrifter av 26.11.71.

Forskrifter om regulering av fisket etter makrell med ringnottfartøy på 70 fot l.l. og inntil 90 fot sør for 62° N og i Skagerrak i 1984.

Fiskeridirektøren har den 20.7.1984 med hjemmel i § 5 annet ledd i Fiskeridepartementets forskrifter av 4. juli 1984 (J-melding 141/84), fastsatt følgende forskrifter:

§ 1.

Ringnottfartøy på 70 til 90 fot som var påmeldt til Fiskeridirektøren innen 15. juli 1984 for fiske etter makrell sør for 62° N og i Skagerrak i 1984 har fått lilldeil en fartøykvote på 285 tonn. Turkvoten er fastsatt til 75 tonn.

§ 2.

Disse forskrifter trer i kraft straks.

J. 176/84
(Jfr. J. 169/84)

Forskrifter om regulering av fiske etter mussa 1984.

Fiskeridirektøren har med hjemmel i Fiskeridepartementets forskrifter av 10. juli 1984 om regulering av fiske etter mussa i 1984 §§ 1 og 5 fastsatt følgende forskrift:

§ 1.

Fisket etter mussa sør for $62^{\circ} 11'$ n.br. åpnes fra tirsdag 21. august kl. 00.00.

§ 2.

Lysing kan ta til mandag 20 august kl. 20.00 i de områder hvor lysing er tillatt.

§ 1.

Hvalfangere som er gitt tillatelse til å drive hvalfangst i 1984, jfr. forskriften om regulering av fangst av Vågehval i 1984, fastsatt ved kgl.res. av 6. august 1984, skal gi vedkommende salgslag kontinuerlig melding om fangster og føre fangsidagbok. Konsejsjonshavene eller skipper skal fortolpende tylle ut skjema om harpunering og avlivning av hval.

§ 2

Bruk av blåser under fangsten er forbudt.

§ 3

Fartøy som deltar i hvallangsten skal ha inspektør om bord dersom Fiskeridirektøren krever det.

§ 4

Fiskeridirektørens forskrifter av 9. mai 1984 om gjennomføring, kontroll for hvallangsten i 1984 gjelder fortsatt.

§ 5

Denne forskrift treffer i kraft 15. august 1984.

J. 181/84

Forskrifter om fangstmåte og oppgaveplikt for hvallangsten i 1984.

I medhold av § 4, § 9, og § 45 i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. har Fiskeridepartementet den 10. august 1984 bestemt:

Kunngjøring fra Garantikassen for fiskere (GFF)

Ved kgl. resolusjon av 22. juni 1984 er det fastsatt nye forskrifter for garantiordningen for fiskere og forskrifter for arbeidsledighet i fiske.

Forskriftsendringene er i hovedsak av redaksjonell/administrativ karakter og realitetsendringene for hver ordning er følgende:

Garantiordningen:

Paragraf 1 nr. 1 annen setning: Båteier/hovedsmann skal være oppført på blad B i fiskermanntallet, eller fylle betingelsene for opptak.

Paragraf 1 nr. 3 første setning: Garantiordningen er begrenset til fiskefartøy på 18 fot og over med fast montert innenbordsmotor.

Paragraf 3 Forskudd på minstelott.

Fra pkt. 1–6 er en del formuleringer endret. I pkt. 7, 2. ledd heter det: Renter på forskuddslån skal beregnes fra hevingsdato, og fram til det er helt innbetalt. Renter beregnes med 3 prosent over Norges Banks til enhver tid gjeldende vekseldiskonto.

Attestasjon for søknad om forskuddslån bortfaller.

Paragraf 4 nr. 1 har slik ordlyd: Krav om tilskudd fra Garantikassen må sendes snarest, og senest innen 1 1/2 måned etter garantiperiodens utløp. Hvis den fastsatte frist av praktiske grunner, ikke kan overholdes må foreløpig skriftlig melding gis til Garantikassen før fristens utløp. Administrasjonen kan da gi utsettelse med innsendning av oppgjør.

Styret eller den styret bemyndiger, kan i spesielle tilfeller, f.eks. når fristoverskridelsen skyldes forsinkelse hos kommunekassereren eller annen offentlig myndighet, innvilge tilskudd selv om kravet ikke er innsendt innen den fastsatte frist og foreløpig melding ikke er gitt innen fristens utløp.

Ordningen med arbeidsledighetstrygd:

I henhold til dagens praksis er det ingen realitetsendringer i forskriftene, men også her er fortsatt en del redaksjonelle endringer.

De nye forskriftene for garantiordningen og arbeidsledighetstrygd trer i kraft straks, med unntak av bestemmelsene om forskuddslåneordningen hvor endringene er gitt virkning fra 1. september d.å.

Ferieordningen:

Den 27. juni 1984 fastsatte Fiskeridepartementet nye forskrifter for ferieordningen for fiskere.

Forskriftene er gitt følgende tilleggsbestemmelser:

Paragraf 5 Rapportering:

Nytt 2. ledd: Rapportering skal skje på C-skjema eller ved regnskapsopplegg som på forhånd er godkjent av Garantikassen til slik rapportering. Vedrørende rapportering av sykeperioder er det tatt inn et nytt 5. ledd: Fiskeren er selv ansvarlig for dette. Likeledes er fiskeren selv ansvarlig for rapportering av reguléringsperioder, jfr. paragraf 9 annet ledd, som ikke fremgår av fartøyets C-skjema.

Paragraf 9, 2. ledd har slik bestemmelse vedrørende fastlegging av tid i fiske under reguleringstiltak:

Dersom et fartøy ikke kommer i fiske på grunn av reguleringer eller må avslutte fisket tidligere enn det ellers ville ha gjort på grunn av fangststopp eller oppfisket kvote, får fiskeren godskrevet hele rapporteringsperioden (jfr. paragraf 5 første ledd) som driftstid. Tidsrom hvor fiskeren oppebærer annen arbeidsinntekt, godskrives ikke som driftstid.

Forskriftene trer i kraft straks.

Rekeprodusentene med betydelig tap

Det går opp og ned for norsk rekeindustri. Et betydelig underskudd i 1981 ble i 1982 snudd til et overskudd på 27 millioner kroner. I 1983 ble overskuddet ytterligere til en rekord på hele 100 millioner kroner. Utsiktene for 1984 er imidlertid dårlige, heter det i en pressemelding fra Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt.

De fleste rekreprodusenter har i 1984 lidd betydelige tap. Årsaken er et drastisk fall i eksportprisen for ferdigpillet reke. Dette går fram av den årlige driftsundersøkelsen i rekeindustrien som Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt utarbeider for Fiskeindustriens Landsforening.

Årsaken til de gode resultatene i 1983 var flere. Først og fremst kom det et kraftig oppsving i pris og etterspørsel på eksportmarkedene. Spesielt gjalt dette USA. 1983 var et rekordår i oppfisket kvantum med økt kapasitetsutnyttelse ved bedriftene.

Ø.Ø.

FG —— lån og løyve

Hardanger Laks A/S

O. Thunold Gjerde, Strandebarm, har fått løyve til å bygge om sitt settefiskanlegg. Produksjonen skal også etter ombygging ha en øvre grense på 250.000 stk. sjødyktig settefisk av laks, ørret og regnbueørret i året. Samtidig blir det personlige firmaet Hardanger Laks overført til selskapet Hardanger Laks A/S med O. Thunold Gjerde som eier av 80% av aksjene. De resterende 20% er fordelt med 4% på hver, Sissel Solvædt, Lyder Gjerde, Asbjørn Gjerde, Eli Karin Dalteit og Øystein Gjerde.

Konsesjonen faller bort dersom den ikke er brukt innen to år.

«Djupaskjær»

Kåre Vevang og Kåre Ludvigsen, begge Kårvåg, har fått løyve til å overta m/s «Djupaskjær», ST-9-O. Fiskeridirektøren har samtidig gitt tilslagn om torsketrål-løyve for fartøyet.

Ny krabbekjøtt separator

Det engelske «Bead Engineering Company, Ltd.» har utviklet en ny type separator for produksjonen av krabbekjøtt. Selskapet hevder at maskinen øker avkastningen med 20% i forhold til andre typer. Maskinen er først og fremst utviklet for europeisk matkrabbe (Cancer pagurus), men kan også anvendes for andre krabbetyper.

Maskinen er relativt arbeidsintensiv og brunt og hvitt kjøtt fra kropp, bein og klør skiller manuelt. Kjøtt og skjell går så gjennom en kvern og blandingen plasseres deretter i en ferskvannstank der vannet holdes i bevegelse ved hjelp av luft.

Tyngdeforskjellene på de enkelte bestanddelene gjør at skalldelene synker til bunn mens kjøttet blir flytende. Skjellrestene fjernes kontinuerlig ved

hjelp av en 0.37 kw spiralskrue, mens kjøttet føres til et nettfilter der vannet slås av.

Maskinen er laget i rustfritt stål og kapasiteten er 272 kg/time.

Ingen fiskekvoter i amerikanske farvann

Den amerikanske regjering vurderer å stoppe tildeling av fiskekvoter til utenlandske fartøy innenfor sin 200 mileszone med virkning fra og med 1989.

William Gordon, vise-fiskeriminister, opplyste dette på et møte i Sør-Korea nylig. Han antydet videre at amerikanerne for framtiden trolig vil være mer interessert i såkalt «joint-venture»-avtaler, enn i fortsatt bruk av kvotesystemet, opplyser tidsskriftet Infofish.

Fett marked for slankekost

Omsetningen på slanke- og helsekostmarkedet i U.S.A. vil trolig øke med 60 % til 41.2 milliarder US dollar, framgår det av den siste rapporten til Frost & Sullivan, New York, "Diet Foods and Beverages".

Veksten på dette markedet er omlag 3 ganger så stor som for den samlede matomsetningen i U.S.A. og skyldes hovedsaklig større helsebevissthet blandt forbrukerne.

Selv om amerikanerne i stigende grad er opptatt av sammenhengene mellom diett og helse, kan likevel fenomenet trolig best forklares som et resultat av flere sammenfallende faktorer.

Antallet kvinner mellom 25 og 44 år, som er det største markedet for lavkalori- og lite fettholdige næringsmidler, trolig vil vokse med 14 % fram til 1990.

Personer som er 45 år og eldre, er den største forbrukergruppen når det gjelder næringsmidler med høyt fiberinnhold og lavt innhold av kolesterol, koffein og sodium. Denne gruppen vil øke med nesten 8 % i samme tidsrom.

Det største markedssegmentet innen slanke- og helsekost utgjøres av næringsmidler med lavt kalorinnhold. Det vokser med omlag 8.4 % årlig. Den nest største markedsandelen har næringsmidler med lavt fettinnhold. Her er veksten ca. 2.6 % årlig. Dette skyldes langsiktige, stabile tendenser, f.eks. at tuna, sardiner etc. legges ned i vann i stedet for olje, fremgår det av Frost & Sullivan's meget omfattende og nyttige rapport.

Rapporten koster USD 1 400,- og kan for europeiske leseres bestilles fra Frost & Sullivan, Ltd., 104-112 Marylebone Lane, London W1M 5FU, England.

nytt om navn

Foss til Brussel

Underdirektør Torben Foss i Fiskeridepartementet er utnevnt til fiskeriråd ved ambassaden i Brussel. Torben Foss er cand.jur., født i 1948. Han var ansatt i utenriks-tjenesten fra 1974-1977. Fra 1977 til 1982 var han kontorsjef ved juridisk kontor i Fiskeridirektoratet. Foss vil trolig være på plass i Brussel i første halvdel av oktober.

FISKERIDIREKTORATET

Fiskerirettleder – 2. gangs utlysing.

Under Fiskerisjefen i Troms er det fra 1.6.84 ledig stilling som fiskerirettleder i Torsken og Tranøy kommuner med kontorsted i Gryllefjord.

Søkere bør ha høyere utdanning og godt kjennskap til fiskerinæringen. Minimumsutdanning for stillingen er realskole eller 9-årig skole og minst 2 års yrkesutdanning. Som yrkesutdanning regnes fiskerifagskole (fiskeskiperlinjen), fagskole i fisketilvirking og fiskeindustri, næringsmiddelteknisk skole, ingeniørhøgskole (fiskeingeniør) og kombinasjon mellom disse skolene og annen skole som gir relevant utdanning. I tillegg bør søkerne ha erfaring fra fiskerinæringen. Annen utdanning blir vurdert i hvert enkelt tilfelle.

Stillingsinstruks er utarbeidet av Fiskeridepartementet.

Stillingen lønnes etter statens regulativ fra ltr. 12-18, kr 88.519-112.940 brutto pr. år, avhengig av utdanning, praksis og tjenestetid. Søkere med akademisk utdanning vil bli lønnet i ltr. 18-22, kr 112.940-136.126 brutto pr. år. Lønnen er under regulering. For lovbestemt medlemskap i Statens pensjonskasse trekkes 2% innskudd.

Søkere som søker ved 1. gangs utlysning behøver ikke søke på nytt da disse vil bli tatt med i vurderingen.

Søknad m.m. «43/84» samt kopier av vitnemål og atester kan sendes til Fiskerisjefen i Troms, Postboks 940, 9001 Tromsø, innen 25.9.84. Nærmore opplysninger om stillingen kan innhentes hos fiskerisjef A. Rasch jr., Tlf. (083) 55 622.

Fisk og skalldyrmarkedet 1983/84

Verdensfangsten i 1983 lå omtrent på samme nivå som i 1982. Omsetningsvolumet gikk imidlertid ned, mens samlet verdi synes uendret. Dette framgår av en markedsrapport som tidskriftet «Infofish» og FAO/FIU har utredet.

Ser en på de utviklede land, hadde Norge og Island de største fangstøkningene. Dette skyldtes den kraftige økningen i loddefangsten.

Når det gjelder land som er under utvikling, hadde de fleste land fangstøkninger i ansjosfisket og i fisket av andre pelagiske arter. I Peru, Ecuador og Mexico gikk imidlertid fangsten så sterkt ned at en fikk en samlet nedgang.

Utviklete land økte sin eksport av fiskeprodukter. Unntak her var Canada (reduksjon), Danmark (ingen endring) og Sør-Korea (nedgang).

Fersk og frossen bunnfisk

Samlet fangst av bunnfisk gikk ned i 1983. Dette gjaldt særlig torsk, hyse, flyndrefisk og lysing. Det ble imidlertid omsatt mer av disse artene på verdensmarkedet enn tidligere. Hovedforklaringen til dette er utviklingen i kursen på amerikanske dollar og den fortsatte stagnasjon i omsetningen av tørket og saltet fisk på verdensmarkedet.

Sild

Betydelig økte fangster i Nordsjøen førte til økt omsetning på det europeiske markedet. Her ble det økte tilbu-

det lett absorbert og det fant sted bare et ubetydelig prisfall. Tilbuddet er ventet å øke også i 1984.

Laks

U.S.A.-markedet åpnet i 1983 med dårlig etterspørsel og lave priser. Dette skyldtes store lagerbeholdninger i hovedmottakslandene. Lagrene ble tømt før sesongen startet og mot slutten av året var det stor aktivitet på markedet.

Japan var rikelig forsynt med laks og mot slutten av 1983 førte dette til et betydelig prisfall.

Det europeiske markedet for nordamerikansk laks hadde en ujevn tendens. Fram til siste kvartal av 1982 var markedstendensen svak. Dårlig tilbud og usikkerhet omkring kurser på US dollar synes å ha vært hovedårsak til dette.

Markedet for hermetisert laks har gode utsikter til fortsatt vekst. Det er imidlertid lite trolig at prisene vil gå opp.

Omsetningen av norsk oppdrettslaks økte, hovedsaklig fordi meget gode priser ble oppnådd i de større amerikanske konsument-sentra.

Frosne reker

Fangsten økte gjennom hele 1982. En overflod av asiatiske oppdrettsreker (*Penaeus monodon*) hadde imidlertid en negativ effekt på det japanske markedet. Dette førte til betydelige prisfall for alle reketyper.

Island og Norge hadde gode rekefangster. Flere andre land økte sine fangster. To viktige faktorer i omsetningen av reker var reduksjonen i U.S.A.'s egenproduksjon, og den høye kurser

på US dollar. U.S.A.-markedet ble derfor relativt mest attraktivt for andre eksporterende land, og dette svekket tilbuddet i Europa og Japan.

Hummer

Internasjonal handel tok seg opp i 1983. I U.S.A. og Japan fant det sted en ugunstig prisutvikling i 1982 og første del av 1983. Siste halvår av 1983 viste en viss bedring.

Hermetisert makrell

Verdenshandelen gikk ned i 1983 pga. redusert eksport fra Danmark, Japan og Peru. Europeisk etterspørsel var moderat. Et unntak her var Storbritannia. Denne tendensen skyldtes hovedsaklig økte sildefangster (omsetningen av hermetisert makrell er avhengig av utviklingen på markedet for sild).

Fiskemel

Produksjon og eksport gikk ned i 1983 pga. fangstnedgang i Peru. Prisene steg imidlertid stadig pga. liten produksjon og høye priser på mel fra soyabønner. Økningen i fiskemelprisene ble også til en viss grad påvirket av økt skandinavisk produksjon og ujevn etterspørsel. Prisene falt i desember 1983 og stabiliserte seg først i 2. kvartal av 1984.

Iceland Fisheries Yearbook – 1984

Den engelsk-språklige Iceland Fisheries Yearbook foreligger for fjerde år på rad.

Årboken inneholder informasjon som ikke er tilgjengelig fra andre kilder og har et vell av informasjon omkring alle viktige sider ved Island's fiskeindustri. Samtidig inneholder den flere stort oppslalte artikler om utviklingen i fangst og fiskeindustri i 1983 samt utsiktene for 1984.

1984-årboken inneholder dessuten en komplett liste over a) alle fryserier i Island, deres geografiske plassering og navnene til deres direktører og b) alle islandske fiskebåtredere som har båter på 100 BRT og over, samt oppgaver over båtenes navn, størrelse, fabrikat, alder og motortyper.

Fangst og fiskeindustri dekket i det hele tatt over et bredt spekter og årboken vil være av uvurderlig betydning for alle som er interessert i nord-atlantisk fiske og særlig da ledere, sjøfolk, foredlere, importører og eksportører.

Årboken er meget godt laget; både lay-out og design er førsteklasses. Framstillingen er oversiktlig og reklameinnslagene er så appetittvekkende at de kan sies å bidra til den samlede framstillingen på en utmerket måte.

Årboken kan trygt anbefales alle med den minste interesse for sjømat, fisk og fiskeindustri og kan skaffes fra:

“ICELAND REVIEW”,
P.O. BOX 93,
121 REYKJAVIK,
ICELAND.
(Pris: USD 17,- sendt pr. fly)

F.G.

lån og løyve

«Tenholm»

Jan Gundersen, Vesterøy, har fått løyve til å tråle etter all industrifisk med unntak av lodde med m/s «Tenholm», Ø-9-H.

«Sjøvarden»

Fiskeridirektøren har gitt K/S Veafisk A/S, v. Augustin Thuestad, Foresvik, løyve til å overta m/s «Sjøvarden», ST-66-H. De vil også få løyve til å overta ringnotkonsesjonen som «Sjøvarden» har i dag. Konsesjonskapasiteten er satt til 4.000 hl. Dessuten vil industritrålletatsen som i dag tilhører «Veafisk» kunne overføres til «Sjøvarden». «Sjøvarden» er på 286 brt.

«Fokus»

Einar Waage m.fl., Fitjar, har fått løyve til å overta eiendomsretten til «Fokus», R-75-K. En forutsetning for løyvet er at hver av parthaverne overtar 20% av eierinteressene i fartøyet. Fiskeridirektøren har samtidig gitt tilslagn om industritrålloyve til fartøyet. «Fokus» er på 243 brt.

«Bastesen»

Brønnøysund Havfiskeleskap, v. Steinar Bastesen, Brønnøysund, har fått løyve til å drive tråliske med m/s «Bastesen», N-400-BR. Løyvet gjelder ikke tråling etter industrifisk i Nordsjøen eller vassild nord for 62°.

«Orkan»

Reidar Hansen, Sundøy, har fått løyve til å overta m/s «Orkan», N-94-LF, under forutsetning av at han eier fartøyet alene.

«Sundbøen»

Arne Aasberg, Laukholmen, Brønnøysund, har fått løyve til å overta m/s «Sundbøen», N-42-F.

«Hiterværing»

Fiskeridirektøren har gitt Arnold og Tor-Agnar Jobotn, Ansnes, løyve til å overta $\frac{1}{2}$ part hver i m/s «Hiterværing».

«Longvabakk»

Fiskeridirektøren har godkjent fryseinstallasjonene ombord i m/s «Longvabakk», M-56-H. Kapasiteten på installasjonene er beregnet til 420 m³ fryselselervolum, vertikal platefryser på 6 tonn i døgnet og luftfryser på 6,3 tonn i døgnet. Kompressorkapasiteten er beregnet til 40.000 kcal/h v/-35°/+30°C. Fordi kompressor-kapasiteten er for liten i forhold til behovet i fryseinstallasjonene blir innfrysingskapasiteten bare 5,3 tonn i døgnet. Anlegget har reg.nr. M-652.

«Longvabakk» tilhører Oddvin Longva på Longva.

«Jøkul»

Lodderognrenseanlegget ombord i m/s «Jøkul», M-72-VN, er godkjent av Fiskeridirektøren og gitt reg.nr. M-654. «Jøkul» tilhører Helge Sørdal i Syvde.

Simo Havlaks

Fiskeridirektøren har godkjent Simo Havlaks sitt anlegg for pakking av oppdrettsfisk. Anlegget, som tilhører John Simonsen på Oksvoll, har fått reg.nr. ST-145.

Også fryseriet til Simo Havlaks er godkjent og kapasitetene er beregnet til 475 m³ fryselselervolum, luftfryser på 1.400 kg i døgnet og kompressorkapasitet på 22.000 kcal/h v/-35°/+27°C.

Th. Haagensen

Fiskeridirektøren har trukket tilbake godkjenningen for Th. Haagensen sitt tilvirkingsanlegg i Revneshamn. Anlegget hadde reg.nr. F-389.

«Harmoni»

Halfdan Jakobsen, Tromsø, har fått løyve til å overta 5,71 % i m/s «Harmoni», T-74-T.

«Bergholm»

Fryseriet ombord i m/s «Bergholm», SF-44-S, er godkjent med følgende kapasitet: fryselselervolum på 100 m³, platefryser med 3,3 tonn i døgnet og luftfryser med 1,4 tonn i døgnet. Kompressorkapasiteten er beregnet til 29.000 kcal/h v/-35°/+30°C. Registreringsnummer på anlegget er SF-39 og båten tilhører Romandus Stave på Stadlandet.

«Seringa»

Karsten Nes, Åkrehamn, har fått forlenget industritrålloyvet sitt til utgangen av 1984. Løyvet gjelder ikke tråling etter vassild nord for 62°.

Industritrålkonvensjonen er gitt for m/s «Seringa», R-6-K, som Nes eier sammen med Sigmund Stava.

Kleppstadfisk A/S

Kleppstadfisk A/S, Kleppstad, har leiet anlegget til Brødrene Svendsen i Gimsøysand. Anlegget er godkjent for pakking av ferskfisk og produksjon av tørr- og saltfisk. Registreringsnummer er N-262.

«Breivik»

Odd Viken, Roan, har fått industritrålkonvensjon for m/s «Breivik», ST-2-R. «Breivik» er på 63 brt.

«Jarstein»

Fiskeridirektøren har gitt industritrålletatsen til m/s «Jarstein», R-508-K. «Jarstein» er på 49,9 brt. og tilhører Thorleif Warberg, Skudeneskogen.

Fg

lån og løyve

Anasco A/S

Fiskeridirektøren har godkjent **Anasco A/S** sitt tilvirkningsanlegg i Arendal. Produksjonen skal bestå av fryseri, videreføredling av frosne varer, rekepilling og tilvirkning av blaut- og skalldyr. Fryseriet til Anasco er beregnet til å ha et fryselahevolum på 510 m³ og kompressorkapasiteten er beregnet til 25.000 kcal/h v/-35/+35°C. Reg.nr. for anlegget er AA-77.

«Hugin»

Hedly Henriksen, Hønseby, har fått løyve til å overta 1/3 part i m/s «Hugin», F-112-S, sammen med Willy Henriksen, også han fra Hønseby.

«Hugin» er på 65 fot og 44 brt.

Gjeleviken Delikatesserøkeri A/S

Fiskeridirektøren har godkjent **Gjeleviken Delikatesserøkeri A/S**, Lepsøy, for pakking av oppdrettsfisk. Anlegget har fått reg.nr. H-87 og ferskfiskpakkingen er begrenset til oppdrettsfisk.

Rørvik Fiskeindustri

A/S Refsnes Fiskeindustri, Refsnes, har leiet anlegget til A/S Rørvik Fiskeindustri på Nordøyan i hele 1984. Refsnes Fiskeindustri beholder registreringsnummeret NT-150 og godkjenningen gjelder fortsatt ferskfiskpakking, tørr- og saltfisktvirkning og sildesalting.

Sandsøy

Eirik Figenschau sitt anlegg for ferskfiskpakking, frysing og tørrfisktilvirkning på Sandsøy er godkjent av Fiskeridirektøren. Det har fått reg. nr. T-409.

Fryseinstallasjonene på anlegget har et fryselahevolum på 25 m³, luftfryser som tar 280 kg. i døgn og kompressorkapasitet på 3.300 kcal/h v/-35/+35°C.

«Hjelmsøyværing»

Roar Kammonen, Havøysund, har fått løyve til å drive tråliske etter lodde og polartorsk samt etter kolmule i områdene vest av 0-meridianen og øst av 0-meridianen nord for 62° med m/s «Hjelmsøyværing», F-330-M.

«Britt Anita»

Jens Stensen, Kiberg, har fått løyve til å drive reketrålning og trålning etter lodde og polartorsk samt kolmule vest av 0-meridianen og øst av 0-meridianen nord for 62° med «Britt Anita». «Britt Anita» har reg.nr. F-3-V.

«Myrtind»

Kjell Arvid Paulsen, Ramfjordbotn, har fått løyve til å overta m/s «Myrtind», T-1147-T. Forutsetningen for overtakelsen er at Paulsen overtar alle eierinteressene i fartøyet.

«Stenbakken»

Per Even Nordby, Kvaløysletta, har fått løyve til å drive reketrålning med m/s «Stenbakken», T-429-T.

Hareid

Modulf Røyset, Hareid, har fått løyve til å innføre et nybygg på 49,5 brt. og 17,6 m. lengste lengde i merkeregisteret. Fartøyet skal Røyset eie sammen med Ole Zahl, Fosnavåg, og Arne Teige, Kvaløyvik. Det er også gitt tilslagn om industritrålkonvensjon til nybygget.

Løyvet må brukes innen to år, ellers faller det bort.

«Standværing»

Harry Jørgensen, Kleppstad, og **Torgeir Olsen**, Årnsteinøy, har fått løyve til å overta 50% av eierinteressene i «Standværing» hver. «Standværing» er nå registrert som N-132-MS.

«Radiant Star»

Knut W. Hamre, Steinsland, har fått løyve til å erstatte m/s «Krossfjord» med «Radiant Star». «Radiant Star» er på 39,2 m og 315 brt. Hamre har også fått løyve til drive tråliske med «Radiant Star» med samme lastekapasitet som «Krossfjord» har, nemlig 4.000 hl. Det er også gitt midlertidig løyve til industritrålning med «Radiant Star». «Krossfjord», H-69-S, skal selges til Skottland.

«Sirevågsbuen»

Torbjørn Skarheim, Kabelvåg, har fått løyve til å overta 51% og **Raymond Skarsheim** 49% i m/s «Sirevågsbuen», N-37-MS. Fiskeridirektøren har samtidig gitt tilslagn om lodde- og industritråløyve til fartøyet.

Rune Olsen, Reine, har fått melding om at han ikke kan regne med å få hverken lodde eller reketråltillatelse for et eventuelt erstatningsfartøy for «Sirevågsbuen».

«Astra»

Frank R. Syvertsen, Andabeløy, har fått løyve til å kjøpe «Astra», VA-1-F. Fiskeridirektøren har samtidig gitt Syvertsen tilslagn om industritrålkonvensjon til fartøyet.

«Båtsfjordværing»

Einar Jørgensen, Båtsfjord, har fått løyve til å tråle etter lodde og polartorsk samt etter kolmule med «Båtsfjordværing». Kolmuletrålningen kan bare foregå i områdene vest for 0-meridianen bare nord for 62°. «Båtsfjordværing» er registrert F-32-BD.

«Eidegutt»

Fiskeridirektøren har gitt **Terje Soløy**, Vardø, løyve til å overta eiendomsretten til m/s «Eidegutt», T-23-TK. Samtidig har Soløy fått tilslagn om loddetråltillatelse til «Eidegutt». Fartøyet er på 16,9 m. – lengste lengde.

Utførsel av viktige fisk- og fiskeprodukter mai 1984 fordelt på land

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgave

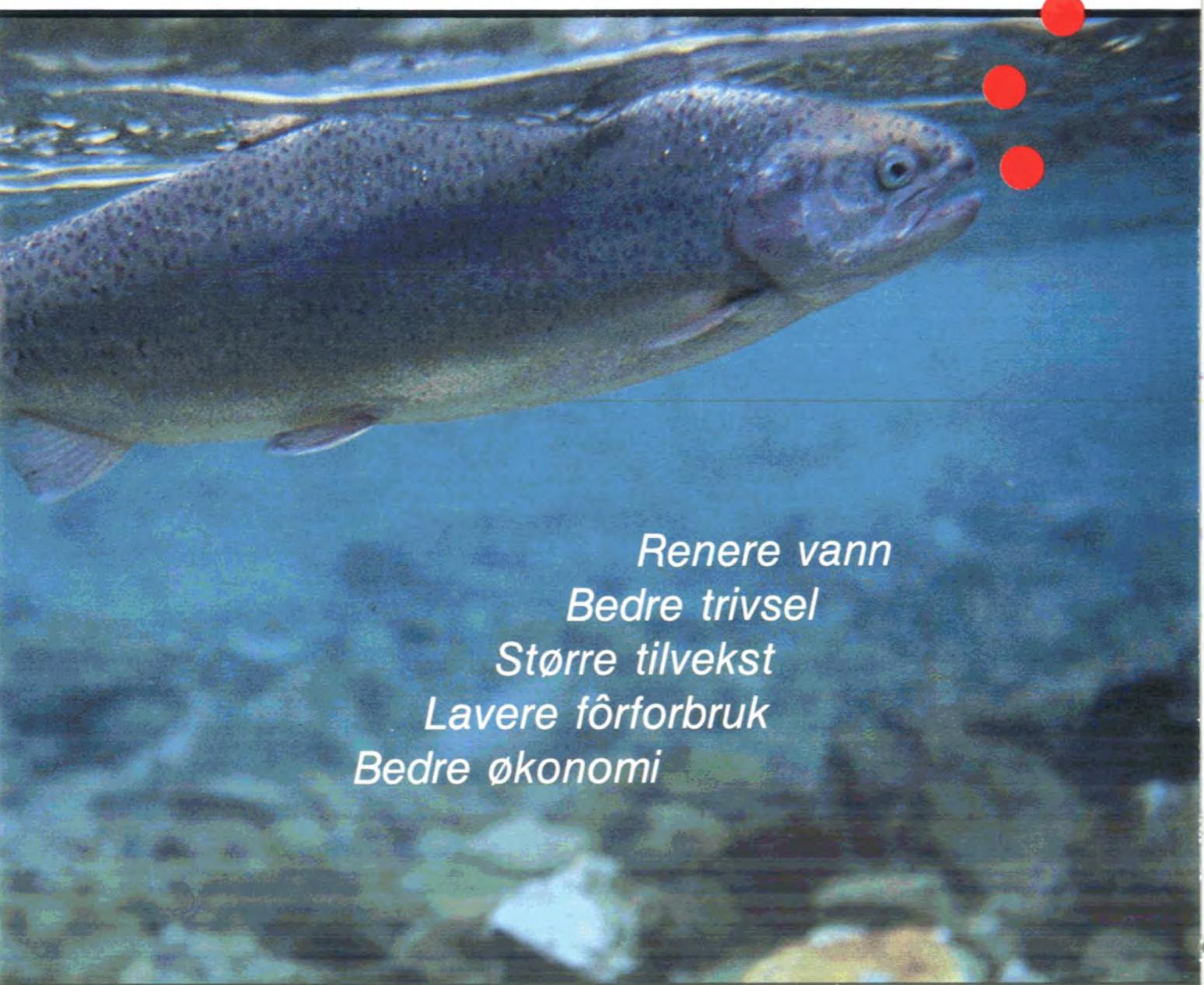
Vare og land	Mai -		Vare og land	Mai -		Vare og land	Mai -	
	Tonn	Tonn		Tonn	Tonn		Tonn	Tonn
<i>Fersk eller kjølt fisk ellers inkl. fileter</i>								
Danmark	1 313	4 678	Salset fisk ellers, herunder fileter			Fisk, tilberedt eller kon- servert, herunder kaviar og kaviaretterlign. i luft- tett lukte kar		
Sverige	243	1 782	Danmark	38	373	Sverige	44	123
Belgia, Luxembourg	95	457	Sverige	6	183	Belgia, Luxembourg	4	46
Frankrike	495	2 073	Frankrike	1	415	Storbrit. og N.-Irland	30	85
Sovjetunionen	1 601	2 065	Hellas	19	292	Ekvatorial-Guinea	—	—
Spania	67	272	Italia	1 359	3 575	Den Arabiske Rep. Egypt	—	—
Storbrit. og N.-Irland	174	797	Portugal	1 393	1 393	Gambia	—	—
Sveits	47	227	Spania	31	776	Mosambik	—	—
Vest-Tyskland	831	5 437	Andre land	147	643	Sudan	—	1
USA	567	2 692	I alt	2 993	7 650	Sør-Afrika	73	460
Andre land	239	2 114				Uganda	—	—
I alt	5 671	22 594				Øvre Volta	—	—
<i>Frist fisk ellers unntatt fileter</i>								
Danmark	235	759	Tørrfisk			Japan	2	123
Finland	155	3 097	Sverige	1	61	Canada	16	78
Sverige	35	372	Italia	215	1 284	Jamaica	—	47
Belgia, Luxembourg	4	39	Ghana	5	77	U.S.A.	458	2 013
Frankrike	49	185	Kamerun	27	154	Australia	121	433
Storbrit. og N.-Irland	194	1 091	Nigeria	—	591	Andre land	47	949
Sveits	2	93	Mosambik	—	—	I alt	790	4 358
Vest-Tyskland	792	2 150	U.S.A.	1	1			
Nigeria	—	2 717	Andre land	8	241			
Israel	—	249	I alt	255	2 410			
Japan	5 192	7 048	Klippfisk					
Canada	—	—	Belgia, Luxembourg	18	95	<i>Krepsdyr og bløtdyr til- beredt eller konservert ikke i lufttett lukte kar</i>		
U.S.A.	56	877	Frankrike	291	1 606	Danmark	116	644
Andre land	1 148	8 400	Italia	215	1 167	Finland	13	132
I alt	7 861	27 076	Nederland	18	89	Sverige	328	1 497
<i>Fyste fileter av fisk, unntatt sild</i>			Portugal	2 247	4 485	Frankrike	13	41
Danmark	72	198	Spania	24	309	Storbrit. og N.-Irland	471	1 797
Finland	480	2 483	Sveits	30	154	Vest-Tyskland	61	202
Sverige	336	2 254	Vest-Tyskland	49	234	Canada	25	123
Frankrike	105	1 020	Angola	—	271	U.S.A.	677	1 521
Italia	53	592	Gabon	157	646	Andre land	25	85
Storbrit. og N.-Irland	2 500	11 401	Kongo, Brazzaville	973	2 815	I alt	1 729	6 043
Sveits	34	267	Zaire	24	294			
Tsjekkoslovakia	421	3 526	Mosambik	56	297			
Vest-Tyskland	2 088	7 864	Sør-Afrika	54	178	<i>Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr</i>		
Østerrike	105	703	Domingo-Republikken	134	834	Danmark	0	619
U.S.A.	100	5 866	Franske Antiller	259	1 002	Finland	1 257	8 077
Andre land	259	1 517	Jamaica	—	702	Sverige	8 538	35 366
I alt	6 553	37 692	Nederlandske Antiller	22	91	Frankrike	950	6 889
			Panama med kanalsonen	28	115	Hellas	144	594
			U.S.A.	52	231	Nederland	—	1 515
			Brasil	182	5 887	Storbrit. og N.-Irland	2 411	13 360
			Venezuela	83	676	Sveits	663	4 528
			Andre land	120	687	Vest-Tyskland	2 064	3 158
			I alt	5 034	22 863	Ungarn	—	—
						Den Arabiske Rep. Egypt	—	—
						Taiwan	610	1 404
						Andre land	384	4 318
						I alt	17 021	79 827

Utførsel av viktige fisk- og fiskeprodukter juni 1984 fordelt på land

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgave

Vare og land	Juni -		Vare og land	Juni -		Vare og land	Juni -							
	Tonn	Tonn		Tonn	Tonn		Tonn	Tonn						
Fersk eller kjølt fisk ellers inkl. fileter														
Danmark	1 098	5 776	Danmark	5	378	Fisk, tilberedt eller konservert, herunder kaviaer og kaviaretterlign. i lufttett lukte kar	—	—						
Sverige	707	1 790	Sverige	2	185	Sverige	69	191						
Belgia, Luxembourg	128	585	Frankrike	66	481	Belgia, Luxembourg	5	51						
Frankrike	502	2 575	Hellas	20	312	Storbrit. og N.-Irland	33	118						
Sovjetunionen	1 712	4 476	Italia	1 055	4 631	Ekvatorial-Guinea	—	—						
Spania	125	398	Portugal	1 597	2 989	Den Arabiske Rep. Egypt	—	—						
Storbrit. og N.-Irland	128	925	Spania	172	948	Gambia	—	—						
Sveits	53	281	Andre land	437	1 080	Mosambik	—	—						
Vest-Tyskland	1 054	6 491	I alt	3 354	11 004	Sudan	—	1						
USA	398	3 091				Sør-Afrika	47	507						
Andre land	137	2 251				Uganda	—	—						
I alt	6 043	28 637				Øvre Volta	—	—						
Fryst fisk ellers unntatt fileter														
Danmark	700	1 459	Tørrfisk			Japan	3	126						
Finland	66	3 163	Sverige	3	64	Canada	30	108						
Sverige	76	448	Italia	203	1 487	Jamaica	—	47						
Belgia, Luxembourg	22	61	Ghana	5	81	U.S.A.	436	2 449						
Frankrike	43	228	Kamerun	45	199	Australia	78	511						
Storbrit. og N.-Irland	127	1 218	Nigeria	—	591	Andre land	757	1 706						
Sveits	10	103	Mosambik	—	—	I alt	1 457	5 815						
Vest-Tyskland	969	3 119	Klippfisk											
Nigeria	—	2 717	Belgia, Luxembourg	25	120	Krepsdyr og bløtdyr tilberedt eller konservert ikke i lufttett lukte kar								
Israel	65	313	Frankrike	332	1 937	Danmark	343	987						
Japan	2 048	9 097	Italia	313	1 480	Finland	25	157						
Canada	—	—	Nederland	25	114	Sverige	334	1 831						
U.S.A.	21	898	Portugal	2 467	6 952	Frankrike	28	70						
Andre land	181	8 581	Spania	21	329	Storbrit. og N.-Irland	754	2 551						
I alt	4 328	31 404	Sveits	31	185	Vest-Tyskland	27	229						
Fryste fileter av fisk, unntatt sild														
Danmark	40	238	Vest-Tyskland	145	379	Canada	8	131						
Finland	383	2 866	Angola	10	281	U.S.A.	845	2 366						
Sverige	211	2 465	Gabon	203	849	Andre land	55	140						
Frankrike	299	1 319	Kongo, Brazzaville	473	3 288	I alt	2 420	8 463						
Italia	158	749	Zaire	—	294									
Storbrit. og N.-Irland	2 487	13 888	Mosambik	52	349	Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr								
Sveits	67	334	Sør-Afrika	38	216	Danmark	250	869						
Tsjekkoslovakia	580	4 107	Domingo-Republikken	409	1 242	Finland	3 473	11 550						
Vest-Tyskland	910	8 774	Franske Antiller	155	1 156	Sverige	8 362	43 728						
Østerrike	79	781	Jamaica	227	928	Frankrike	1 330	8 219						
U.S.A.	1 888	7 754	Nederlandske Antiller	15	106	Hellas	—	594						
Andre land	177	1 693	Panama med kanalsonen	23	138	Nederland	1	1 516						
I alt	7 277	44 969	U.S.A.	23	254	Storbrit. og N.-Irland	2 158	15 518						
			Brasil	1 332	7 220	Sveits	1 587	6 115						
			Venezuela	231	907	Vest-Tyskland	2 240	5 398						
			Andre land	194	881	Ungarn	1 050	1 050						
			I alt	6 744	29 606	Den Arabiske Rep. Egypt	—	—						
						Taiwan	309	1 712						
						Andre land	1 086	5 405						
						I alt	21 847	101 674						

MILJØFÔR

*Renere vann
Bedre trivsel
Større tilvekst
Lavere fôrforbruk
Bedre økonomi*

Foto: E. Leren, Grafisk Produksjon A/S, Tromsø

- Miljøfôr (ST 42/ST 43) er et helårsfôr beregnet brukt både til laks og ørret, fra utsett og fram til slakting.
- Råvarene som er brukt i miljøfôr er av beste kvalitet med hensyn til næringsmiddelhygienisk kvalitet, fordøyelighet og smaklighet.

- Flere års forskning og utprøving har resultert i et fôr vi alle kan forvente mye av.
- ST 42 Miljøfôr leveres i størrelse 2,5 - 4 - 6.
ST 43 Miljøfôr m/farge leveres i størrelse 6 - 8 - 10.

KONTAKT OSS!

... et produkt fra

